ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަދުވަލު

2025 ވަނަ އަހަރުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ 6 ވަނަ ޖަލްސާ

٢٧ ذُوالْحِجَّة ١٤٤٦

23 ޖޫން 2025

(ހޯމަ ދުވަސް)

ޖަލްސާ ފެށުނު ގަޑި: 9:01

ޖަލްސާ ނިމުނު ގަޑި: 10:31

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ؛ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަބްދުއްރަހީމް އަބްދުﷲ)

2025 ވަނަ އަހަރުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ 6 ވަނަ ޖަލްސާ

23 ޖޫން 2025 (ހޯމަ ދުވަސް)

1. ޙަމްދު ސަލަވާތް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم، الحمد لله والصّلاة والسّلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه. މަޖިލިސް ފެށީ.

2. ޖަލްސާގެ ހާޒިރީ އިއުލާން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދަކީ 23 ޖޫން 2025 ވީ ހޯމަ ދުވަސް. 1446 ވަނަ އަހަރުގެ ޛުލްޙިއްޖާ މަހުން 27 ވަނަ ދުވަސް. މިއީ އަދަ ނަކަތުން 7 ވަނަ ދުވަސް. އަޅުގަނޑުމެން އިންނަނީ މި ހިނގާ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ 6 ވަނަ ޖަލްސާގައި. މި ވަގުތު ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 37 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ސަފަރުގައި ތިއްބެވީ ހަތް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ރަސްމީ ދަތުރުތަކުގައި އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު މި ވަގުތަކު ނޫޅުއްވާ.

3. ދުވަހުގެ އެޖެންޑާ އިއުލާންކުރުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދުވަހުގެ އެޖެންޑާ އިއުލާންކުރުން.

{3.1}- އެޖެންޑާ އިއުލާންކުރުން. އޖ/6/2/2025.

4. ތައުޒިއްޔާ ފާސްކުރުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ތައުޒިއްޔާ ފާސްކުރުން.

{4.1}- ޔައުމިއްޔާ ޕާސްކުރުން. ޔައުމިއްޔާ ނަންބަރު 1/2/2025 އިން 2/2/2025 އަށް ދެ ޖަލްސާގެ ޔައުމިއްޔާ. އެއީ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ ފުރަތަމަ ޖަލްސާ އަދި ދެވަނަ ޖަލްސާގެ ޔައުމިއްޔާ. މި ޔައުމިއްޔާތައް މަޖިލީހުގެ ވެބްސައިޓްގައި ޝާއިޢުކުރުމުން، އެއްވެސް އިޢުތިރާޒެއް މެންބަރަކު ހުށަހަޅުއްވާފައިނުވާތީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 240 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން މި ޔައުމިއްޔާތަކަށް ރިޔާސަތުން ގަބޫލުކުރާ ޔައުމިއްޔާތަކެއް ކަމުގައި އިޢުލާނުކުރަން.

5. ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން.

{5.1}- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 174 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޮމިޓީތަކަށް އައިސްފައިވާ ބަދަލު އިޢުލާނުކުރުން. ޖުޑީޝަރީ ކޮމިޓީ، ގާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާ ބެހޭ ގާނޫނު)އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު، 31 ޖުލައި 2025.

{5.2}- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 151 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކޮމިޓީތަކަށް އައި ބަދަލު އިޢުލާނުކުރުން. އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ. އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީގައި އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފަރާތުން ހިމެނިވަޑައިގެންނެވި ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލްގެ ބަދަލުގައި އެ ކޮމިޓީއަށް ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރު ހަމަޖެއްސުން.

6. ސުވާލު

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

ސުވާލު.

{6.1}- ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ޝާކިރު، މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދާ ކުރައްވާ ސުވާލު. މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދަށް އަޅުގަނޑު މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. ސުވާލުކުރެއްވުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން. ކާޑު ޖައްސަވައިލައްވާ މައިކް ދިއްލަވައިގަންނަވާށޭ.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެމް.ޖީ.ޕޫ.ސީގެ ރައީސް، ވަޒީފާއާ ބެހޭ ވަޒީރަށް މިއަދު ސުވާލެއް ކުރަން ޖެހިލައި މި އޮތީ މަޖިލީހުގައި. އާދެ! ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނުގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންނަށް މުސާރައިގެ ގޮތުން އެންމެ ކުޑަމިނުން ދޭންޖެހޭ އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ އަދަދު ކޮންމެ ދެ އަހަރަކުން މުރާޖަޢާކުރަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނައިރު، ޖަނަވަރީ 2022 އިން ފެށިގެން މިހާތަނަށް 3 އަހަރަށްވުރެ ގިނަ ދުވަސް ވެފައިވާއިރު މިނިމަމް ވޭޖު މުރާޖަޢާކުރުން ފަސްވަނީ ކީއްވެގެންތޯ؟ އަދި މިނިމަމް ވޭޖު އެންމެ އަވަހަށް މުރާޖަޢާކޮށް، މިނިމަމް ވޭޖު ބޭނުންކުރެވޭނީ ކޮންއިރަކުންތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން މިނިސްޓަރު ޖަވާބުދެއްވުމަށް 7 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތު ލިބިވަޑައިގަންނަވާނެ.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ސުވާލުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ގޮތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިހާރު ކަނޑައެޅިފައިވާ މިނިމަމް ވޭޖު ނުވަތަ އެންމެ ދަށް އުޖޫރަ މުރާޖަޢާކުރުމަކީ ކޮންމެ ދެ އަހަރަކުން ކުރަމުންދާންޖެހޭ ގާނޫނީ ޒިންމާއެއްކަމުގައިވާ ކަމެއް. ފުރަތަމަ މިނިމަމް ވޭޖު ކަނޑައެޅިފައިވަނީ 8 ނޮވެމްބަރު 2021 ގައި ކަމުން، މިނިމަމް ވޭޖު މުރާޖަޢާކުރަންޖެހޭ ތާރީޚަކީ 8 ނޮވެމްބަރު 2023 ކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އަދިގެ ސަރުކާރުން ދައުލަތުގެ ހިންގުމާ ހަވާލުވެ، ލޭބަރގެ މަސްއޫލު މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓުން މި މިނިސްޓްރީއަށް 2023 ނޮވެމްބަރުގައި ވަނީ ބަދަލުކުރައްވާފަ. މިދިޔަ ސަރުކާރުން މިނިމަމް ވޭޖުގެ ރިވިއުގެ މަސައްކަތް ނުކޮށްފާތީ، މި މިނިސްޓްރީއާ މަސްއޫލު ހަވާލުވި ހިސާބުން މި މިނިސްޓްރީން މި މަސައްކަތްކުރުމަށް ޓަކައި މިނިމަމް ވޭޖު ބޯޑު އަލުން އެކުލަވައިލުމުގެ މަސައްކަތް ފެށީ 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ޖުލައި މަހުގެ 3 ވަނަ ދުވަހު އާ މިނިމަމް ވޭޖު އެޑްވައިޒަރީ ބޯޑު ގާއިމުކުރެވުނީ. އަދި ބޯޑުގެ ފުރަތަމަ ބައްދަލުވުން 12 ވަނަ ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ގައި ކުރިއަށް ގެންދެވުނީ. އަދި އާ ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ އެދުމުގެ މަތިން ކުރީގެ ބޯޑުގެ މުހިންމު ލިޔުންތައް، ހާއްސަކޮށް ދިރާސާ ރިޕޯޓުތައް އާ ބޯޑާ ހިއްސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ނިންމައިލުމަށް ވަގުތުނަގައި ބޭނުންވި. އޭރު މިނިމަމް ވޭޖުގެ މަސައްކަތްކުރުމުގައި މަސްއޫލުވާ އުޅުއްވި ގިނަ

ޓެކްނިކަލް މުވައްޒަފުން އެކިއެކި ސަބަބުތަކާހުރެ ވަނީ މި މަސައްކަތާ ދުރަށް ގޮސްފަ. އެހެންކަމުން، މިފަދަ މަސައްކަތްތަކަށް ބޭނުންވާ ޓެކްނިކަލް ތަޖުރިބާކާރު އިސްޕެޝަލިސްޓުން ލިބިގަތުމަށް ދަތިތަކެއް ހުރިކަން ފާހަގަކުރަން. މި މަސައްކަތަކީ ކުރިއަށްގެންދަން ޖެހޭ މި މިނިސްޓްރީން ވަނީ އާ ޕްރޮފެޝަނަލް ބޭސްޑް ސެލަރީ ސްޓްރަކްޗަރު އިންޖިނިއަރިންގ ސެކްޓަރަށް ތައާރަފްކޮށް، ކޮމިޝަނުން (އައި.އެސް.ޕީ)އާއެކު ފަންނީ އިންޖިނިއަރުން ހޯދުމަށް ޒިންމާ ޤަބޫލުކުރާ ދިރާސާއެއް މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެންދަނީ. އަދި އެ ޕްރޮފެޝަނަލް ސްކީމްގެ ދަށުން އެސެސްމަންޓްތަކުން ހުށަހަޅާ ރިޕޯޓު އައި.އެސް.ޕީއާ ވަނީ މި ޕްރޮފެޝަނަލް އިޖްރާއަތު ނިންމުމަށް ފަރާތަކުން ހަމަޖެހިފައި. އަދި އައި.އެސް.ޕީއިން ވަނީ މި ޕްރޮފެޝަނަލް ބޭނުންތަކުގެ ޓްރެއިނިންގ ޕްރޮގްރާމް މިދިޔަ މަހުގެ 20 ވަނަ ދުވަހުގައި ފެށިފައި. ދެ ފްރެމްވޯކުގެ ދަށުން މިނިސްޓްރީ ކޮށް ޕްރޮގްރާމް އެ ޕްރޮގްރާމް ވަނީ ހުރަހަރަށްފަހު. އެގޮތުން ފުރަތަމަ ފްރެމްވޯކްގައި އެ ޕްރޮގްރާމް ބައްލަވާނީ ދެ ރޭވުމެއް ހެދި ދެ އިމްޕްލިމެންޓޭޝަން ޕްލޭން މިނިސްޓްރީ ކުރަނީ އިން ދެ މެނޭޖްމަންޓް. މި މަސައްކަތަށް ބޭނުންވާ ފްރޭމްވާރކް ޖޫން އެސެސްމަންޓްގެ މަސައްކަތް މިހާރު ވަނީ ފުރިހަމަ. އަދި ރިޕޯޓުގައި މި ދަންނަވާ ސެކްޝަނުގެ ޖޫން އެސެސްމަންޓްގެ މަސައްކަތް މި ދަނީ ކުރަމުން. ޓްރެއިނިންގ ޓްރެއިނަރ ކޯސް ސަރުވޭ، ޓްރެއިނިންގ ރައުންޑްތަކުގެ އިންސާފު އެނާކް އެޕްރިސިއޭޝަން ސަރުވޭ، ނެޝަނަލް ސްކިލްސްސެޓް، ޑިޕްލޮމާ ބޭޗްލަރސް ސަރުޓިފިކެޓް، ޑީ.ޕީ.އެޗް ފްރޭމް ދަ ނެޝަނަލް އެކަޑަމީ ސްޓޭންޑަރޑް ކާޑިޓް ބޭނުން އިންޓަރނަލް، ސްޓޭޓް ބޭސިކް ސްކޮލާޝިޕް އެކޯޑިން ޑިޕްލޮމާ ފްލެޓް އެކޯޑް ފްރޭމް ދަ ނެޝަނަލް އެކަޑަމީ ސްޓޭންޑަރޑް ކޯޓް ދަ ކާޑިޓް ބޭނުން އިންޓަރނަލް، ބޭސިކް ސްޓޭންޑަރޑްސް ކޯޓް ދަ ޕްރަސަޓޭޝަން، ސަރޓިފިކެޓް ކޯޓް ދަ އިލެކްޓްރިކަލް ބޭނުން ޖެނެރަލް ސާފު ކުޑަކުދިން، ސްކިލް ކޯޓް އެކޯޑް ފްރޭމް ދަ އިނިޝިއޭޓިވް، ކޮމްޕިއުޓަރ ޓްރެއިނިންގ އިންސްޓިޓިއުޓް، ޕްރޮޖެކްޓް ބޭނުން ސްޕެޝަލިސްޓް އެންމެ ދަ ކޯޑިޓޭޝަން އެސެސްމަންޓް ސަރުވޭ 2019. އެޖެންސީ އިން އެސޯސިއޭޝަން ޗެކްލިސްޓް ސަރުވޭ ފްރޭމް ދަ ކޯޑިޓޭޝަން މަސްދަރަކީ އެކްރެޑިޓޭޝަން އެންމެ ދަ މިނިސްޓްރީ އަދި އިންސްޓިޓިއުޓް ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިމާންޑް. ފްރޭމްވާރކް ޕްރޮގްރާމް ނިމުމާ ހަމައަށް ފުރަތަމަ ޕްރޮގްރާމް ދެވަނަ ޕްރޮގްރާމްގައި ބައިވެރި އިމްޕްރޫވް އެސެސްމަންޓް އެންމެ ދަ މިނިސްޓްރީ ރޭވުން. މިހާރު ކޯޑިޓޭޝަން ސްޓޭންޑަރޑް ޖޮއިންޓް ބައިނަރީ ފްރޭމް ސަރުވޭ ނިމުމާ ހަމައަށް މި މަސައްކަތަކީ ފަރާތް ބޭސްޕޭޖްގައި ކުރިއަށްދާނެ. އިތުރު ބައިވެރިވުން ރިޕޯޓުތަކެއް މިނިސްޓްރީ ކުރާ ލަނޑުދަނޑިތަކެއް ފަރާތަކުން މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެންދަނީ. އަދި ލަނޑުދަނޑި މިނިސްޓްރީ ކުރާނީ ގެ ބޭރު ނިމުމާ ޖާގަ އަޅާ ރިޕޯޓުގެ ކޯސްތަކުން ބޭނުން ގެންދަނީ. އަދި ލަނޑުދަނޑިގެ މިނިސްޓްރީ ކުރާނީ ގެ ބޭރު ނިމުމާ ހަމައަށް އިތުރު ދިރާސާތައް މަސައްކަތްތަކުގެ ނަތީޖާއިން ހުރި ލަނޑުދަނޑިތަކުގެ ޖެނެރަލް ދިރާސާގެ މަސައްކަތް ކުރާ ލަނޑުދަނޑިތަކެއް ނިމުމާ ހަމައަށް ރިޕޯޓު ދިރާސާގެ މަސައްކަތް ކުރާ މިނިސްޓްރީ ކުރާ އިދާރާ ހިމެނޭ. އަދި ދިރާސާގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ކަމާގުޅޭ ރިޕޯޓު ފަރާތްތަކުން ބައެއް ހިދުމަތް ހޯދާ ފަރާތްތަކާ މަޝްވަރާކުރެވޭނެ ގޮތް ހަމަޖައްސަން ވަނީ ނިންމާފައި. ފަރާތްތަކަށް ފޯރުކޮށްދޭ މަޝްވަރާގެ މި އަހަރު ފުރަތަމަ ބައިގައި ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ވަނީ ރާވާފައި މި ޤާނޫނަކީ ފަރާތް ބޭނުން ކުރަނީ ހަމަޖެހިފައި.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރު. މިނިސްޓަރު އަށް ދެއްވި ޖަވާބާ ގުޅިގެން ނުވަތަ މިނިސްޓަރާ ކުރެވުނު ސުވާލާ ގުޅިގެން ރައްދުދިނުމުގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 85 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އިތުރު ސުވާލުކުރެއްވުމަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވައިލަން. އިތުރު ސުވާލުކުރެއްވުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވަނީ ޖުމްލަ 30 މިނެޓް. އިތުރު ސުވާލުކުރެއްވުމަށް ކޮންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް ލިބިވަޑައިގަންނާނީ 45 ސިކުންތު. އަދި މިނިސްޓަރަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް 2 މިނެޓް ލިބިވަޑައިގަންނާނެ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 85 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން އިތުރު ސުވާލުކުރެއްވުމަށް އެންމެ ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ސުވާލުކުރެއްވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު ފާހަގަކުރެއްވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިނިސްޓަރު ވޭޕް ރާއްޖޭގައި ތަންފީޒުކުރަން ފެށުނީ 1 ޖަނަވަރީ 2022 އިން ފެށިގެން. އަދި މިނިސްޓަރު ވޭޕް ކޮންމެ ދެ އަހަރަކުން ރިޕޯޓުކުރަންޖެހޭ ކަމަށް ގާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ. އަދި މިނިސްޓަރު ވޭޕްގެ ބޮޑު އުނިކުރުމަށްޓަކައި ވެސް އަހަރަކަށްވުރެ ގިނަދުވަސްވެގެންދާއިރު ބޮޑުގެ އަޅުގަނޑަށް މައުލޫމާތު ލިބޭގޮތުގައި ބޮޑުވެފައިވާ އެންމެ ދެ ބައްދަލުވުން. އަދި ގާނޫނުގައި މިނިސްޓަރު ވޭޕް ގެނުގެތޮން ދިރާސާކުރުމާއި އަދިވެސް ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި މަސައްކަތްތަކާ މައުލޫމާތު ރިޕޯޓުގައި ބޭއްވި އަދި އެ ކަންކަން ހަވާލުވާ ވަޒީރާ. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު ހަމައެކަނި އަހަރެމެންގެ ވޭޕް އެހެރަށް އެއްވެސް ދިރާސާއެއްކުރެވިފައިވާކަން އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެނގިފައެއް ނުވޭ. އަދި އެފަދަ ދިރާސާއެއްކޮށްފިތޯ އެ...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ސުވާލުކުރެއްވުމަށް ކަނޑައެޅިފައި އޮތް ފުރުޞަތު ހަމަވެއްޖެ. ސުވާލެއް ފާހަގައެއްނުކުރެވުނު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމަށް.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބިދޭސީ މަސައްކަތްތެރިން މިނިސްޓަރު ވޭޕްގައި ނުހިފާނުލުމުގެ ސަބަބުން ގިނަ ވަޒީފާތަކަށް ދިވެހިންގެ ބަދަލުގައި ބިދޭސީން ނަގާ މަސައްކަތް ބަލަހައްޓަވާ މިނިސްޓަރު ވޭޕް ގެންދެވޭކަމަށް ...

ސިޔާސަތަކީ ކިބައިތޯ؟ އަދި ބީޗްސިންނަށް މިނިމަމް ފޫޓު ދޫ އެއްވެސް ވިޔަފާރިއެއް ދެނެގަނެވިފައިވޭތޯ އަދި އޭގެ ނަތީޖާއަކީ ކޮބައިތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަރުޒުކުރަން ދަންނަވާނީ އަރުޒުކުރެވުނުގެ މި ދިރާސާގެ އަޕީލުގައި އަރުޒުކުރެވުނު މިކަމަށް ގޮތެއް ނިންމާފަ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ފައިސަލަށް.

ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ފައިސަލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑުގެ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިހާރުވެސް ވާދު ކަނޑައެޅުމުގައި ގަޑިއަކަން ޖާގަވަރު ސަރުކާރު ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ދުވާލަކު އެންމެ ގިނައިން މަސައްކަތްކުރުވާ ގަޑި ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ވަޒީރަށް ދީފައިވާއިރު އެކަން ކުރުމާމެދު ގެންގުޅޭ ވިސްނުމަކީ ކޮބައިތޯ؟ ދެވަނަ ސުވާލަކީ، ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނުގެ 74-1 ގެ (ނ) ގައި ބުނާ 50 މުވައްޒަފުން ވަޒީފާ އަދާކުރާ ތަނެއްނަމަ އެތަނެއްގެ އެންމެ އިސް މުވައްޒަފުން ދިވެއްސަކު ބަހައްޓަންޖެހޭނެ ކަމަށާއި، ސީނިއަރ މެނޭޖްމަންޓްގެ 60% އަކީ ދިވެހިން ކަމުގައި ހަދަންޖެހޭ މުއްދަތު މި އަހަރަށް ހަމަވާއިރު މިކަން ހާސިލުކުރަން އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކުރެވިއްޖެތޯ؟ އަދި އެކަން ކުރިއަށް އޮންގެން ގޮތަކީ ކޮބައިތޯ؟ އަދި އެކަން ހާސިލުކުރެވޭނެ މިންވަރަކީ ކޮބައިތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ޖަވާބުދެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަރުޒުކުރަން ބޭނުންވަނީ ސުވާލުގެ ފުރަތަމަ ބައިގައި އޮތް ކަންތައްތައް އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަޖެޓުގައި މަޝްވަރާކުރުވިގެން ކުރިއަށް ގެންދާނަމާ. ދެން ދެވަނަ ބައިގައި މި ހިމެނުއްވި ކަންތައްތަކަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަމަންޓްގެ ފަރާތުން މިހާރު ވެސް ކުރައްވަމުން ގެންދަވާ މަސައްކަތްތަކެއް އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާއަށް.

ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. މިނިމަމް ވޭޖު ކަނޑައެޅުމާއި މަތީ ތަޢުލީމުގެ ފުރުޞަތުތަކާއި ކަނޑައެޅުމަށް މަސައްކަތްތެރިންގެ މިނިސްޓްރީން ކުރައްވަންޖެހޭ ކަމެއް. ބޭރުންސްޓާފް މިނިސްޓްރީން ވިޔަފާރިވެރިން ބާރުވެރިކަން ދިޔަވާކަން ދެން ނުދެވޭނެތޯ. މިއީ ކަނޑައެޅޭނީ ވަސީލަތު ފުރުޞަތު ކަމުގައި ނުވަތަ ޤާނޫނު އަދުވަސް ސާފުކުރައްވަން ބޭނުންވަނީ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުސަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ޖަވާބުދެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލަކީ އަޅުގަނޑުގެ މިއަދުގެ ވަރަށް ގިނަ ސުވާލެއް ކަމަށްވާތީ އަޅުގަނޑު ޖަވާބުދޭން އުޅެމުން އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިނިވަން ވާޗަރ ހަމައަށް ވާސިލުވުމުގެ ރާސްތާ އަންނަނީ މަތީ ތަޢުލީމުން ކަމަށްވާތީވެ އިސްލާމިކް ޔުނިވަރސިޓީ އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި އިސްލާމިކް ބެޗެލަރސް ހަދާ ދަރިވަރުންނަށް ހަމަ އެޑިއުކޭޝަން މިނިސްޓްރީން ފައިސާ ޖަމާކުރަންޖެހޭތީވެ އެ ކުދިންގެ އެކްޗާކުގައި، މިދިޔަ އާދިއްތަ ދުވަހު ފުރުން އެ ކުދިންގެ އެކްޗާކުގައި ބައިވެރިވެވޭކަން މިނިސްޓަރަށް އެނގިވަޑައިގެންނެވިތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. މަރިޔަމް މާރިޔާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހުއްލާ ވެސް ކުރެއްވި ސުވާލަކީ މިއަދުގެ މައްސަލައާ ގުޅޭ ސުވާލަކަށްވާތީ އަޅުގަނޑު ޖަވާބުދެނީ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފަށް.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރާ. 2022 ވަނަ އަހަރު ފެށިން އަލަށް މިނިވަން ވާޗަރ ކަނޑައެޅުމުން މި މިނިވަން ވާޗަރ ތައާރަފުކުރެވުނުއިރު މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއަށް ގޮތް ބަދަލުވެ އައިސް، އަދިއްސަ ހުރި ގޮތް ބަދަލު އެއްވެސް ވަރަކަށް ދެނެގަނެވިފައިވޭތޯ؟ އަޅުގަނޑުގެ ދެވަނަ ސުވާލަކީ، މިނިސްޓަރ މިހާ ވިދާޅުވާ ދިރާސާ ސެޕްޓެންބަރު މަހުގެ ފަހަރު ކުރިން އެއްވެސް ސަބަބެއް އެބަ އޮތްތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. މަރިޔަމް މާރިޔާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިރާސާގެ އަލީގައި އެ ކަންތައްތައް ދެނެގަނެވޭނެ. ދެން ޗެސްޓްބަރުގެ ފަހަރަކާ ދިއުމުގެ ފުރުޞަތެއް ނެތްނެތް ވާހަކަ ދަންނަވަން ބޭނުންވޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީރަށް.

ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑުގެ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ، ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ މިނިމަމް ވޭޖް ކޮމިޓީން މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކަށް އަންނަ ބަދަލު އަދި އެކަން ދިރާސާކުރި ރިޕޯޓް އެކުލަވައިލަންޖެހޭ ކަމަށް ބުނެފައިވާއިރު އެކަން ކުރުމަށް މިހާތަނަށް އެފަދަ އެއްވެސް ރިޕޯޓެއް އެކުލަވައިލާފައިވޭތޯ؟ އަދި ވަޒީރު މި ވިދާޅުވާ ދިރާސާކޮށް ނިސްބަތުން ހާމަކޮށްދެއްވާނަންތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޖުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. ދިރާސާތަކުގެ ނިމުން ތެރިޔާއި އަޅުގަނޑު ކުރިން ދަންނަވާފައި އޮތްނަމަ ޗެސްޓްބަރު މަހުގެ ނިޔަލަށް އިނގޭތޯ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ވަޒީރު ވިދާޅުވެއްޖެ ދިރާސާއެއްގެ ވާހަކަ. ކަނޑައެޅިގެން ދޭގެއް. މިނިމަމް ވޭޖު ބޭނުގައި ތިއްބަވާ މެންބަރުންނަށް އެނގެންޖެހޭއާ ކޮބާ ދުވަހު ވަޒީރު ލިޔަ ދިރާސާކުރެއްވި ކޮންދުވަހަކުންތޯ؟ ބޭނު މެންބަރުންނަށް ނޫނީ

ދިރާސާއެއްތޯ އެއީ ވަޒީރު އަމިއްލަފުޅަށް ހިތަ ކުރައްވާ ދިރާސާއަކީ ނުވަތަ އެ ދިރާސާކޮށް މިހާރިސާބަން ހޯދައި ކުރެވިފައިވަނީ ކޮން މަސައްކަތެއްތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް އަރބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލުގައި ކުޑަ ކޮޅެއް އެބައޮޅޭ އިނގޭތޯ. ބޭނުން ނިންމަވައިގެން އެޗް.ޑީ.ސީއާ އެކީ މަޝްވަރާކުރުމުގެ ކަންތައް ކުރައްވަމުންދާތީ މި ދިރާސާއާ ބާރުބޯ އޮޅިދިޔަކަން ހަދުމަށް އިނގޭތޯ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޒުހައިރަށް.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޒުހައިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ މިނިސްޓަރ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ދިވެހި އެތައް ކުދިންނަށް މަތީ ތަޢުލީމު ޙާޞިލުކުރުމަށް ބޭރުގައި ލޯނަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ މިއަދު އެ ދަރިވަރުންނަށް ވަރަށް ބޮޑު ނުރައްކަލަކަށްވެފައި މި ހާލަތުގައި ކުރިމަތިވެފައިވާ ދެވިދާނެ އަދި މިކަން އެބަ ކުރިއަށްދޭތޯ؟ ކޮންއިރަކުތޯ ދަރިވަރުންނަށް މިގޮތަށް ޖަވާބެއް ދެކޭނީ އަދި މި ދެވިގެންދާނީ ކޮންއިރަކުތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް އަރބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރައްވާ ސުވާލަކީ މިއަދުގެ މައުޟޫއާ ގުޅޭ ސުވާލެއް ކަމަށް ނުވާތީ އަޅުގަނޑު އުޒުރުވެރިވަން ޖަވާބުދޭން އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހެންވޭރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ޒާހިރަށް.

<u>ހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ މިނިސްޓަރ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ މިނިމަމް ވޭޖް ކަނޑައެޅިފައިވާނީ ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީގައި މަސައްކަތްކުރާ ދިވެހިންގެ އަދަދު އިތުރުވިކަން އެއްވެސް ދިރާސާއަކުން ދައްކައިދޭތޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރައްވާ ސުވާލަކީ ވަރަށް މުހިންމު ސުވާލެއް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ދިރާސާގެ އަޑިގައި އެ ދެނެގަނެވޭން އިނގޭތޯ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ މަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުލްމުޙީދަށް.

<u>މަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލްމުޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. މި ޓޫރިޒަމްދާއިރާ ދެ އަހަރު ތެރޭގައި މިނިމަމް ވޭޖުގެ ގާނޫނު ތަންފީޛުކުރުން ގާނޫނާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކަށް އެއްވެސް ފިޔަވަޅުއަޅާފައިވޭތޯ؟ މިހެން މި ދެންނެވީ ވަރަށް ގިނަ ފަރާތްތަކުން ޝަކުވާކުރޭ މިނިމަމް ވޭޖުގެ އެ ގާނޫނު އައިކަމުގައި ވިޔަސް ވަރަށް ގިނަ ފަރާތްތަކުން އެއާ ޚިލާފަށް މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ވާހަކަ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް އާބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އެ ފަދަ އެއްވެސް ޝަކުވާއެއް އަޅުގަނޑުމެންނާ ހިއްސާކޮށްފައެއް ނުވޭ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޑރ.އަޙްމަދު ޝަމްހީދަށް.

ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑުގެ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ މިނިމަމް ވޭޖު އަންނަންޖެހޭތޯ؟ ދެވަނަ ސުވާލަކީ މިނިމަމް ވޭޖު ކަނޑައެޅުމުގައި ޓިޕްސް އެލަވަންސް ހިމެނުމުގައި މަސްލަހަތު ދެކިވަޑައިގަންނަވަނީ ކިހިނެއްތޯ؟ ތިންވަނަ ސުވާލަކީ މިނިމަމް ވޭޖު މުރާޖަޢާކުރެވޭނީ ކޮންއިރަކު ދެވިދާނެތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް އާބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި ސުވާލުގައި، އާދެ! ޤާނޫނުން ޖެހޭނެ އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިރާސާ ނިމުނީ މި އަހަރު ޖެނުއަރީގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަން މި މަސައްކަތް ނިންމައިލެވޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު މި ބަލަނީ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރަށް.

ކެނދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މައުރޫފު ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ކުރިން ވެސް ސުވާލުކުރިން ދިރާސާގެ އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކުރެވިފައިވޭތޯ. ކޮށްފައިވާނަމަ ކޮށްފައިވަނީ ކޮން މަސައްކަތެއްތޯ. އެހެންނަމަވެސް، އެއަކަށް ޖަވާބެއް ނުދެއްވާ. އަދި ހަމަ އަޅުގަނޑު އަހާލަން ބޭނުންވޭ ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ފަދައިން މިނިވަން ވާޖަން އުފެދިބަކަށް ވިޔަފާރިތަކަށް ދެނެގަން، އެ ވިޔަފާރިތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންނަށް މިނިވަން ވުޖޫދުގެ އަމުރުގައިވާ މަޢުލޫމާތު އާންމުކޮށް ފެންނަން ބަހައްޓަވައިފާނަން ޔަޤީންކުރުމުގެ ގޮތުން ކުރިއަށްދާ މަސައްކަތްތަކާ ކޮބައިތޯ؟ އަދި މިކަމުގެ ނަތީޖާއަކީ ކޮބައިތޯ؟ އަޅުގަނޑަށް އެނގޭނީ ދިރާސާކޮށް ނިމުނީމަ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޢަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑު ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލުގައި ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ދެންނެވިހެން ދިރާސާކުރަމުން އަންނަކަމީ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ސަމީރަށް.

ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ސަމީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. މުޙްތަރަމް ވަޒީރު. އަޅުގަނޑު އަސްލާ ވެސް ދަންނަވައިލާނަން، އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ކުރި ސުވާލަކަން ޖަވާބެއްނުދެއްވާ. އަޅުގަނޑު އެދެން އަޅުގަނޑުމެން ކުރާ ސުވާލުތަކަކަށް ވަޒީރުގެން ޖަވާބުދެއްވަން. އަޅުގަނޑު ރިޕޯޓުކުރާނަން ވަޒީރާ، ވަޒީރާ ބޭފުޅާ ގެންނަވައިގެން މިނިވަން ވާޖިބު ބާރު ދުސްތޫރާއި އިސްތިހާރުތަކާ އަންނަ ބަދަލު އަދި އެކަން ދިރާސާކޮށް ރިޕޯޓް އެކުލަވައިލަން އަނެއްކާ ޖަވާބު ކަމަށް ބޭނުންފުޅުވާތީ، މި ފަދަ ރިޕޯޓް އެކުލަވައިލާފައިވާނަމަ އަދި ރިޕޯޓު އެކުލަވައިލަމުން ނިމިފައިވަނީ ކޮންމަރުޙަލާއެއްގައިތޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި ސުވާލުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިގައި ތައްޔާރުކުރި ރިޕޯޓެއް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ފެންނާކަށް ނެތް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ރިޕޯޓެއް ތައްޔާރުކުރުވުމަށް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރުވީ އެ ރިޕޯޓުގެ މަސައްކަތް ވެސް ބަލާލާ. އެހެންވީމާ، އެ ވާހަކަ ދަންނަވައިލަން.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މިޔާއު އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

<u>ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މިޔާއު އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައަކަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން ކެންދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

<u>ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޝާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ކަނޑައެޅިގެން ވަޒީރު މި މަޖިލީހުގައި އިތުރުރުގެ އެ ހަމަޖައްސަވަނީ. ކަނޑައެޅިގެން ޕޮލިސީއެއް ކޮންމެ ބަޔަކަށް ކޮންޓްރޯލް ތާކުން ފެންނަން ހުރި ރިޕޯޓެއްގެ ވާހަކަ އެ ވިދާޅުވީ ފެންނާކަށް ނެތް ކަމަށް. ކަނޑައެޅިގެން ތާރީޚު. އޭގެތެރޭގައި އިތުރުފުރުޞަތަށް ފުރުޞަތު ދެވިގެން ނުވާނެ. އެކަން އިތުރުފުރުޞަތުތަކާ ކުރެވިދާނެކަމަށް ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑަށް ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ގޮތުގައި ބަލައިގަންނާކަށް ނެތް. ސަބަބަކީ އަޅުގަނޑަކަށް ރިޢާޔަތް ނުކުރެވޭ. ވަޒީރު ވިދާޅުވާ އެއްޗަކާއި މެންބަރު ވިދާޅުވާ އެއްޗާ އަޅުގަނޑަށް އަޅައިނުލެވޭ. އެހެންވީމާ، ސާބިތުނުވާ ކަމެއްގައި ގޮތެއް ނިންމުން އެއީ ކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މާ ބޮޑު ދިރާސާއަކާ ނުލައި ވެސް ޖަވާބުދެއްވޭނެކަން އަޅުގަނޑަށް ހީވޭ. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ގަބޫލުކުރައްވަންތޯ މިނިވަން ވާޒިބު ކަނޑައެޅިފައި ހުންނަނީ އެއްކޮށް ކަމަށް؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަކީ ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުސަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑޮކްޓަރ އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އާދެ! މިނިވަން ވާޒިބު ކަނޑައެޅިފައި ހުންނަނީ އެއްކޮށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ މާފަނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުލް ޝާހިދަށް.

މާފަނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލް ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. މަރުޙަބާ މިނިސްޓަރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ތަޢުލީމީ ދަރަޖަތަކުން އެބަ ބޭނުންވާ ދިރާސާ، ދިރާސާ، ދިރާސާއާ. މި ދިރާސާގެ ތަފްސީލަކަން އަޅުގަނޑަށް ކުޑަކޮށް ހިއްސާކުރައްވާނެތޯ؟ ދިރާސާ އެ ކުރަމުންދާ އެއްކަލަ ޖިހަތުން އެކަށީގެންވާ. ދެން އަޅުގަނޑު ބޭނުންވޭ ސުވާލުކުރަން މިނިސްޓަރ ގަވާއިދުކުރެއްވުމަށް މިނިސްޓަރުގެ ޖިންސާ އަދުލުވެރިކަން މިނިސްޓަރ އަމިއްލަ ނަފްސަށް؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަރުވަނީ ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ކަނޑުލައި އަޅުއްސަވާފައިވާ އަރިހުގެ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ކުރި ދިރާސާތަކުގެ ތަފުސީލު ވަރަށް ދިގުކޮށް އަރިހުގައި 8 ކަމެއްގެ މައްޗަށް އަރިހުގައި ދަންނަވާނަން މިއީ ކުރި ދިރާސާތަކަށް. މި ދިރާސާތައް ކޮށްގެންނޭ މިނިވަން ފަރާތް ކަނޑައެޅިގެން. ދެން ދެވަނައަށް ކުރެއްވި ސުވާލުގައި އަރިހަށް ދަންނަވާނީ އަރިހަށް މި ބަލައި އަރިހުގެ ޚިދުމަތްތައް ގަބޫލުކުރެވޭ ޖުމްލަ އަރިހުގެ މަސައްކަތްތަކަށް ކުރިއަށްގެންދެވޭނެ އިންތިޒާމް އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން އަރިހަށް ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހުޅުހެންވޭރު ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު އަލީ މޫސާއަށް.

ހުޅުހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ މިނިސްޓަރ. އަރިހުގެ ސުވާލަކީ މިނިވަން ފަދަ ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަކި ޤައުމުތަކެއްގެ ބައިނަލްއަގުވާމީ މިނިވަން ފަދަ ދިވެހި، އަސާސީ ޤައުމުތަކަށް މިނިވަން ފަދަ ނުލިބޭ ގޮތަށް ދިނުމުގެ ޚިދުމަތް ޤައުމުގައި ގެންނަ ހިދުމަތްދޭތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަރުވަނީ ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ތިއީ އަރިހުގެން ހިތަށް ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތްތަކެއް އިނގޭތޯ، ކޮން ޤައުމުތަކެއްގައިތޯ އެކި ޤައުމުތަކުގެ މިނިވަންކަމަކީ އެކިވަރުގައި ރޭވިފައި ހުންނަ ބޯހަނގުރާ. އަރިހަށް ދޭނެ ގޮތުގައި ބާރުގެ އަރިހަށް ބޭނުންގޮތް ދިރިއުޅުން މިނިވަން ވަޒީ ކަނޑައަޅުއްވުމަށް ނޫނީ ބާރުގެ ދިރިއުޅޭ ބައިވެރިވެގެން މިނިވަން ވަޒީ ކަނޑައަޅުއްވުމަށް. އެ ގޮތުން، އެ ވާހަކަ ދަންނަވައިލަން އިނގޭތޯ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ފޭދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހިމްދީދީއަށް.

ފޭދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހިމްދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ މިނިސްޓަރު. މިނިސްޓަރު. ގަބޫލުކުރައްވަންތޯ 2023 ވަނަ އަހަރު ނޮވެންބަރު 11 ގައި ނޫނިއްޔާ ނޮވެންބަރު 17 ގައި މި ސަރުކާރު ވެރިކަމަށް އައިއިރު އޮތް ކުރީގެ ސަރުކާރުން އެކަން ކޮންފަދައި އޮންނަން ޖެހޭނެ ކަމަށް ގަބޫލުކުރައްވަންތޯ؟ އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަހްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ! އަޅުގަނޑު ފަރާތުން ވެސް ދަންނަވާލަން އެންމެ ފުރަތަމަ މިނިމަމް ވޭޖް ކަނޑައަޅާފައި އޮތީ 2021 ވަނަ އަހަރުގެ 8 ނޮވެންބަރުގައޭ. އެހެންވީމާ، މިނިމަމް ވޭޖް މުރާޖަޢާކޮށްފައި 8 ނޮވެންބަރު 2023 ގައި އޮންނަން ވާނީ ކަނޑައެޅިފައޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން އާދެ! މި ވާހަކަ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމަށް.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. މަތީ ތަޢުލީމުގެ ފުރުޞަތުގައި ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ތަޢުލީމު ހާސިލުކުރަމުންދާ ކުދިންނަށް ފައިސާ ޖަމާކުރުމުގައި ދިމާވާ ދަތިތަކާ މިއީ އަޅުގަނޑުމެން އަބަދު ދައްކާ ވާހަކައެއް. މައިންބަފައިން އެތަނަށް ގޮސް، އީ-މެއިލްކޮށް ޖަވާބެއް ދެއްވަނީ ނޫން. ފޯނަށް ޖަވާބެއް ދެއްވަނީ ނޫން. ބޭފުޅާ ބައްދަލުވެވޭކަށް ނޫން. މައިންބަފައިން މިހެން ގަނަޑުވަން ހަމަ ހެއްދެވޭނެ. މިއަދު މި ވަޒީފާއަކީ ގުރޫޕްތަކުން ބޭރުވާނީ ކޮންއިރަކުންތޯ؟ މިހެން ބޭރުގައި ކޮން

މަސައްކަތްތަކެއްކޮށް ކުރެއްވި މިހާތަނަށް. މުސާރަ ހަރަދުކުރުމަކީ ވެސް އޮންނަ ކަމެއް އިނގޭތޯ ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލަކީ މިއަދުގެ މަޢުލޫމާތު ގުޅޭ ވާހަކައެއް ނޫން ކަމަށްވާތީ އަޅުގަނޑަށް ޖަވާބުދެވޭން ނެތް ވާހަކަ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިދަށް.

<u>ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑުގެ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ ކުރިން އަ ކުރި ސުވާލާ ގުޅިގެން ވަޒީރު އެންމެ ފަހުން ވަޑައިގެންނެވި ފަހަރު ވިދާޅުވި ވަޒީފާއަށް އެއް ދުރުޖު މިހާރު ހުރިއްޖެ ކަމަށް. މިހާތަނަށް ކިތައް ވަޒީފާއަށް ދުރުޖު ހުރިއްޖޯ ކިޔަވާ ކުރިންނާ ދޮކާކަމި. އަ ސުވާލު. ދެން އަޅުގަނޑަށް އެނގޭ ނުކުޅެދޭކަން. ގުޅޭ ސުވާލަކީ ޑިސެންބަރުގައި މި ނިމޭނެ ކަމަށް މި ވިދާޅުވި ދިރާސާއަކީ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެންބަރުތޯ؟ ކޮންމެ އަހަރަކު ޑިސެންބަރެއް އިންނާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާތީ އެހެންވެ މި ސުވާލު މި ކޮށްލީ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ދެވަނަ ސުވާލަށް އަޅުގަނޑު ޖަވާބުދޭނަން. އާދެ! އެއީ މި އަހަރުގެ ޑިސެންބަރު އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރަށް.

<u>ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލަށް ވަޒީރު ވިދާޅުވި ބޭފުޅުން ލަފާ ދިނުމަ ޖަވާބުދާރީވާނެ. އެ ސުވާލަކީ ބޭފުޅުން ލަފާ ހޯދަންޖެހޭ ސުވާލެއް ނޫން. އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިނިމަމް ވޭޖު ކަނޑައެޅުމުގައި ގަޑިއަކަށް ޖެހޭގޮތަށް ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްދީފައިވާނެ، ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ދުވާލަކު އެންމެ ގިނަވެގެން މަސައްކަތްކުރުވޭނެ ގަޑި ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ވަޒީރަށް ދީފައިވާއިރު، އެކަން ކުރުމާ މުޅި ގެންގުޅޭ ވިސްނުމަކީ ކޮބައިތޯ؟ އެއީ ބޭނުގެ ތަފާތެއް ހުރި ކަމެއް ނޫން. އެއީ ވަޒީރަށް އެއްކަނި އިޚްތިޔާރަކަށް ދޫކޮށްލާފައި އޮތް ކަމެއް. އެހެންވީމާ، އެއާ ބެހޭ ގޮތުން އަސާސީ އުސޫލު ވެސް ބޭނުމީ ވަޒީރު ޖެއްސުވިދަ ވަޒީރުގެ ވިސްނުންފުޅަކީ އެކަމާ ގުޅޭ ތަޢުރީފު ކަމަކީ ނޫން. އަޅުގަނޑު މި ސުވާލު އަސްލަކާ ވެސް ޤަވާއިދު މި ހާރުވަނީ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް ވަޒީރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަހްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ ކަމެއް ވެސް ނިންމާނީ ބޭފުޅުން މަޝްވަރާކޮށް އެކޭ. އެހެންވީމާ، ބޭފުޅުން މަޝްވަރާކޮށް އެކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ގެނެސް ނިންމާނަން އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުހައްމަދު އިބްރާހީމަށް.

<u>ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުހައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަޒީރުގެ މިނިސްޓްރީގެ ނަން ވެސް މި އަންނަނީ ފުރަތަމަ މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން އިންނަމަ. ޔިހަވާ ކުދިންނާ ބެހޭ ގޮތުން މި ކުރާ ސުވާލުތަކެއް، މިއަދު ޖަވާބުދެއްވަނުވާނެ އިނގޭތޯ. މިއީ ހަމަ އެންމެ ފުރަތަމަ ޖިންސާ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، މި ސުވާލަކަށް ޖަވާބުދެއްވުން، މިކަން ބަހުސްކޮށްދޭން ޔާއްތޯ ކުރީ އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް ވަޒީރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. އަލީ ހައިދަރު އަހުމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑަށް ވެސް އަޅުގަނޑުގެ ދަންނަވައިލަން އޮތީ މިއަދުގެ ހައުސިންގ ގެ ސުވާލަކަށް ނުވާތީވެ އަޅުގަނޑު ޖަވާބުދޭން އުޅުނުވިޔަސް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަހުމަދު ނަސީމަށް.

<u>ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަހުމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ މިހާތަނަށް މިނިސްޓަރ ވޯޗާ ގުޅިގެން ތިޔަ ހައްދަވަމުން ގެންދަވާ ދިރާސާތަކަށް ކިހާ ޚަރަދެއް ހިނގައިފިތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. އަލީ ހައިދަރު އަހުމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ކަށަވަރުކޮށް އެނގޭކަށް ނެތް މި ދިރާސާތަކަށް ހިނގާފައިވާ ޚަރަދުވާނީ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދަށް.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑު ވަރަށް އިޚްތިޞާރާ އެކު މި ދަންނަވަނީ. ހަފްތާއެއްގައި ވެސް ޖެއްސުމަކަށް ނޫން މި ސުވާލު މި ދަންނަވަނީ. ވަޒީރު ވިދާޅުވި މި އަހަރުގެ ބަޖެޓަށް. އަޅުގަނޑު މި އަހަރީ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓަށްތޯ؟ އެއީ ފަހުން އަޅުގަނޑުމެން މި ޕާސްކުރި ސަޕްލިމެންޓަރީ ބަޖެޓު ވިދާޅުވާން އަޅުގަނޑު އާދެ ވެސް ދެންނެވީ މި އަހަރާ ނޫނޭ. މި އަންނަ އަހަރު ވެސް އެހެން ދެންނެވީން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ތަފްޞީލުކޮށް ބޭނުންވަނީ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައިތޯ؟ އެއީ ހަމަ ނިޔަ ދޮވަސްވެދިޔައީ ވާހަކައެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. ޢަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މި އަހަރަކީ 2025 ވަނަ އަހަރު. އެހެންވީމާ، 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ޝާކިރަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޝާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދޭ! މިނިވަން ފޯރި ބޭފުޅާ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކެއް ކަމުގައި ގާނޫނުގައި ބުނާ ދިރާސާތަކެއް ކުރުމާއި، ސަރުކާރުގެ ކުރުމާއި، މައުލޫމާތު ހޯދުމާއި އެ ސާއިބުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ބަޖެޓު ލިބިފައިވޭތޯ އަދި އެ ބަޖެޓު ބޭނުން ފުރިހަމައަށް ކުރެވޭތޯ އަދި މިނިވަން ފޯރިގެ ބޭފުޅުންގެ މުސާރަޔާ ކޮބައިތޯ އަދި އެއްވެސް އިދާރާ އެ ބޭފުޅުން ބޭނުންކުރުމުގެ މުސާރައިގެ ފަރާތުން ދިނީތޯ؟ ނޫނިއްޔާ ދެން ނުދެއްވި ޖަވާބު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޖުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ! ބަޖެޓު ކަނޑައެޅިފައިވަނީ. ދެން މެންބަރުންގެ ސިޓިންގއެލަވަންސް ބަލާފައި މަހަކަށް 2000 ރުފިޔާ ކަނޑައަޅާފައި އޮންނަނީ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ އަންނަ އަހަރުގެ ޖުލައި ކައުންސިލު އިންތިޚާބުގެ ކުރިއަށް މިނިސްޓަރު ހެދަވަމުންގެންދަވާ ދިރާސާތައް ނިމި މިނިމަމް ވޭޖަސް ބަދަލެއް އައިސްފާނެ ކަމަށް ގަބޫލުކުރައްވަނީތޯ؟ އެއީ އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭނީ ވަރަށް އިންތިޚާބުތަކާ ދިމާކޮށް ނިސްބަތުންނާ ސަރުކާރުން ކަމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޖުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ މި ދިރާސާތައް ނިމުނީމާ އަވަހަކަށް އިޞްލާޙުކުރެއްވިއްޔާ މަސައްކަތްކުރުވިގެންދާނެ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ޝާކިރަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޒާހިރު ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަޒީފާއާ ބެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ޒިންމާ ހަވާލުވެފައިވަނީ ވަޒީރަކާ ކަމަށް ވަޒީރު ގަބޫލުކުރައްވަނީތޯ؟ އެހެން ކަމުގައި ވާނަމަ ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ 1 ގައި ބުނާ 50 މުވައްޒަފުންނަށް ވުރެ ގިނަ ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަންތަނުގެ އެޗް.އާރުގެ އެންމެ އިސް ފަރާތަކަށް ދިވެހިއެއް ގޮތުގައި ހަމަޖެއްސަން ޖެހޭ ކަމަށް ގާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޚަކީ މި އަހަރުގެ ސެޕްޓެމްބަރު މަސް ކަމުގައިވާއިރު، އެ ކަމަށް ކިހާ މަސައްކަތެއް ކުރެވިއްޖެތޯ؟ އަދި ސެޕްޓެމްބަރު މަހުގެ ފަހުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ތިބޭނީ ހުރިހާ ދިވެހިންތޯ އެޗް.އާރުތަކުގެ އިސް މަގާމުތަކުގައި؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލަކީ ކަނޑައެޅިގެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިމައްދު މި ޖަވާބުދެއްވުމަށް ސުވާލު ގޮތަށް ސުވާލެއް ކަމަށްނުވާތީ އަޅުގަނޑު އުޅެނީ ޖަވާބު އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ބާރަށް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢުއަށް.

ބާރަށް ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. ގަބޫލުކުރައްވަނީތޯ އެމް.ޑީ.ޕީން މިނިމަމް ވޭޖުގެ ގާނޫނު ހަދާފައި މި އޮޅި ހަދަންވާ ވަރަށް ދިރާސާ ނުކުރައްވާތީތޯ؟ އެއީ އަޅުގަނޑު ސުވާލަކީ. އެހެން މި ދެންނެވި ދިރިއުޅުމަށް ވަޒީރުގެ މައުލޫމާތު ކުރު ކުރުގައި ނުވާނަމަ ވަޒީރަށް ދެނެގަނެވިދާނެތޯ ދިރިއުޅުމަށް މި ފަހުން އެހެން ފަހަރެއް ހަމަ ދެ އަހަރުން އެއް އަހަރު މިނިމަމް ވޭޖު އަސްލަކީ ދިރާސާކުރެވިގެން ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ކަމެއް މި ނޫނީ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އެކި ޕީރިއަޑްތަކުގައި ރިޕޯޓުކުރާ ގޮތަށް އޮންނަނީ. އެހެންނަމަވެސް، ކަނޑައެޅިގެން އެއާ ކުރު މުއްދަތުތަކުގެ ބޭރުގައި ދިރާސާކުރަން އޮންނަ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެނގިފައެއް ނެތް އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރަށް.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނުގައި 74 ވަނަ މާއްދާގައި އެބަ ބުނޭ ސީނިއަރ މެނޭޖްމަންޓް 60% އަށް ދިވެހިން ކަމުގައި ހުންނާނެ ކަމަށް. މިހާތަނަށް އެ ކަމަށް ޢަމަލު އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކުރެވިފައިވޭތޯ؟ އަދި އެކަމުން ހާސިލުވެފައި ވަނީ ކިހާ މިންވަރަކަށްތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އެ ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅައި މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ މުވައްޒަފުން އެ ކަމަށް ބަދަލުކުރަމުން އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

<u>ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއީލު އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިނިމަމް ވޭޖް ރާއްޖޭގައި ކަނޑައެޅުނުއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގައި އޮތީ ކޮން ހާލަތެއްކަން މިނިސްޓަރަށް އެނގިވަޑައިގެންފާނަމު؟ ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް އާބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި މިނިމަމް ވޭޖެއް ކަނޑައެޅުމުގެ މަސައްކަތަކީ ކުރާނީ ރާއްޖޭގައި އޮތް ހާލަތެއް ރަނގަޅުކުރުމުގެ ނިޔަތުގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި އަބަދު އޮތީ އެކި މުވައްޒަފުންނަށް އެކި ވަރުގެ އުޖޫރައާއި މުސާރަދޭ ނިޒާމެއް. އެއީ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ބާރަށު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާއަށް.

<u>ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާއު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. މިނިމަމް ވޭޖް އެމް.ޑީ.ޕީގެ ވެރިކަމުގައި ކަނޑައެޅިގެން ދިޔައިރު ނައިޖަން ރަރަނަން ދުވާ ކިތައް ފުރީ އިންތިޒާމުކުރެވިފައި އޮތީ އެއްޗެއްތޯ؟ އެ ގޮތަން އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާނަމަ ކިތައް ރިސޯޓުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ނައިޖަން ރަރަނަން ދުވާ ގޮތަން އޮތީތޯ ކަނޑައެޅިފަ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަށް ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް އާބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލަކީ އަޅުގަނޑު މިއަދު މި ވަޒާރާއާ ކަނޑައެޅިގެން ގުޅޭ ސުވާލެއް ނޫން ކަމަށްވާތީ އަޅުގަނޑު ޖަވާބުނުދެވޭނެ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަމްދޫން ޝަކީރަށް.

<u>ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަމްދޫން ޝަކީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ވަޒީރު ވިދާޅުވި 60% ސީނިއަރ މެނޭޖްމަންޓް މުވައްޒަފުން ތަމްރީންކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ވާހަކަ. އެ މަސައްކަތްކުރުމުގެ ގޮތުން ކުރައްވަމުން ގެންދަވަނީ ކޮން މަސައްކަތްތަކެއްތޯ؟ މިހާރު ކިހާ ސީނިއަރ މެނޭޖްމަންޓް މުވައްޒަފުންނެއް ތަމްރީންކުރެވިފައިވޭތޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގައި އަޅުގަނޑު ދެންނެވި އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ އެކި ވަޒީފާތަކަށް މީހުން ތަމްރީންކުރަމުން. އޭގެ ތެރޭގައި ސީނިއަރ މެނޭޖްމަންޓް ލެވަލް ހަމަ ހިމެނޭ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން 2000 މުވައްޒަފުން ތަމްރީންކުރުމުގެ މަސައްކަތެއް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް އެބަ ގެންދަނީ އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

<u>ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދެ އަހަރުން ދެ އަހަރުން ރިވިއުކުރެވޭ ގޮތަށް މިނިމަމް ވޭޖް މި ޤާނޫނަށް އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރު ގަބޫލުކުރައްވަނީ އެހެންވީމާ ކޯވިޑުގެ ހާލަތުން އަރައިގަތުމަށް އިޤްތިޞާދު ރަނގަޅުވެ ދިޔުމާއި..

އާދެ! ޝުކުރު، އާދެ! ޝުކުރު އެބަހެ ބަހަރު މަރުފުލުގެ ނުރައްކާ ހާލަތެއް ޚާއްޞަ ގޮއްސުމެއްގައި ޚާއްޞަ ހާލަތެއްގައި ކަނޑައެޅި އެއްބަސްވުމެއްގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދަންނަވަނީ. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދެން އަހަރުތަކެއްވަންދެން މި ސަރުކާރަށް އެވަރު ކަމެއް ކޮންޓްރެކްޓެއް ހެއްދެވިގެންތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވަން މިނިސްޓަރަށް.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް އާރބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑޮކްޓަރ އަބްދުﷲ މުއްތަލިބު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ ޕްރޮޖެކްޓްތައް ދެ އަހަރުވެގެން ދިޔައިރު ކުރީގެ ސަރުކާރުން ވެސް 8 ނޮވެމްބަރު 2023 ގައި ކަނޑައަޅަން އޮތް މިނިވަން ވޯޓު ކަނޑައެޅުނީ؟ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ދިރާސާކުރަމުން މި ގެންދަނީ އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތްކުރަން އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރަށް.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ބޮޑުސިންނަމަރު މިނިވަން ވޯޓު ނޫ އެއްވެސް ވިޔާފާރިއެއް މިހާތަނަށް ދެއްގެންވާއިރުތޯ ދިރާސާގެ ކުރިއަށް؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް އާރބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑޮކްޓަރ އަބްދުﷲ މުއްތަލިބު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ދިރާސާކޮށް ނިމުނީމަ އެއްޗެހި މި މަޢުލޫމާތު ވެސް އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަތޮޅުތެރޭގެ ސުކޫލްތަކާ ހަމަ ނޮވެންބަރު 2023 ގައި ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މިނިވަން ވޯޓުގެ ރިޕޯޓުގެ އެ އެންޑޮސްމަންޓް ނުކުރެވިގެން ދިޔަ އުޅުއްވަނީ ދޭތެ އަހަރުވަންދެން ހަމަ ދިރާސާކޮށް އެ ކަން ނުކުރެވުނީ ކީއްވެ ސަބަބުތަކަށް، ޕްރޮޕޯސަލް؟ ކަނޑައެޅިގެންތޯ؟ އެހީ ސަލާމަތީ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުން މިނިސްޓަރަށް އަރުވަނީ ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޖުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. ޝަރީފް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރައްވި ސުވާލުގައި އަތޮޅުތެރޭ އެންމެ ފުރަތަމަ ސުވާލުގެ ޖަވާބަށް ދެންނެވިން މިއީ ވަރަށް ހައްސާސް މައްސަލައެއް. ވަރަށް ގިނަ ދިރާސާތައް ކުރެވިގެން ޕޮލިސީ ބިލުތަކަށް އަތޮޅުތެރޭގެ އެންމެހާ، އަތޮޅުތެރޭގެ ހަމަ ހުރިހާ ކަމެއް ބަލައިގެން ކަނޑައަޅައިގެން ކަމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ނަގާ ކަނޑައެޅުމަށް ނުވާނެ. އުނދަގޫ، އަތޮޅުތެރޭން ހަމަ މި ދިރާސާއަށް ވަގުތުދީގެން ރަނގަޅު މިނިވަން ވޯޓެއް ކަނޑައެޅިގެންދާނެ ގޮތެއް ފެންނާނީ ކޮބައި ރަނގަޅު ގޮތަކަށް ބެލުމަށް މި ކުރަމުން ގެންދަނީ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. މިހާރުގެ ރިޕޯޓު މި ސުވާލަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަގުތު ނިމުނީ.

{6.2}- ކުނޑު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ފައިޒުލް މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޖުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ.އާދަމް ޝަރީފް އަޙްމަދަށް ކުރައްވާ ސުވާލު. ސުވާލުކުރެއްވުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންސް ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ ތިން މަސްދުވަސް ތެރޭގައި ހަދަންޖެހޭ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގަވާއިދުތައް، އެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށިތާ އަހަރަކަށްވުރެ ގިނަ ދުވަސްވެގެންދާއިރު ނެރެފައި ނުވުމުން ރައްޔިތުންނަށް ޤާނޫނުން ލިބެންވާ ޙައްޤުތައް ނުލިބި ގެއްލުންވަމުންދާތީ އެ މައްސަލަ ޙައްލުކުރުމަށް ސަރުކާރުން ކޮށްފައިވަނީ ކޮބައިތޯ؟ އަދި މި ދެންނެވި ގަވާއިދުތައް ހަދާނީ މިނިސްޓަރު ޤާނޫނާ ޚިލާފުވެގެންވާތީ މި ގަވާއިދުތައް ހަދަން ޖެހޭ ކަމެއް ނެތޯ ސަރުކާރުން ޝާއިޢުކުރައްވާނީ ކޮންއިރަކުތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން މިނިސްޓަރު ޖަވާބުދެއްވުމަށް 7 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތު ލިބިވަޑައިގަންނަވާނެ.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2024 (އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންސް ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން އަންނަނިވި ގަވާއިދުތައް ހަދަންޖެހޭ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވޭ. އެއީ ޓްރޭޑް ޔޫނިއަންތަކުގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ހިންގުމާ ގުޅޭ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅާގޮތުގެ ގަވާއިދު، ކޮލެކްޓިވް ބާގެއިނިން ކުރުމުގެ ގަވާއިދު، އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންސް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު. މިގޮތުން ޓްރޭޑް ޔޫނިއަންތަކުގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ހިންގުމާ ގުޅޭ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅާގޮތުގެ ގަވާއިދު، ގަވާއިދު ނަންބަރު 56R/2024 މިނިސްޓްރީން 3 ޖުލައި 2024 ގައި ގެޒެޓުކޮށް އަމަލުކުރަން ފަށާފައި. އެއީ ޤާނޫނުގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ގަވާއިދުކުރެވިފައިވާ ރެގިއުލޭޝަންސް ދެން ވަޒީރުގެ ޕޮލިސީގެ ދަށުން 12 ނޮވެންބަރު 2024 ގެ ހަމައަށް މި ގަވާއިދަށް އިސްލާޙުގެނެސް ގެޒެޓުކުރެވިފައިވާ. މީގެ އިތުރުން ކޮލެކްޓިވް ބާގެއިނިންކުރުމާއި އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޔަވަޅުއެޅުމާ ބެހޭ ގަވާއިދު މިނިސްޓްރީގެ ޕޮލިސީގެ ދަށުން ތައްޔާރުކޮށް ފަހުގެ ދިރާސާއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރޭޝަނާއި ގުޅުންހުރި ޤާނޫނީ ކަންތައްތަކާ މި މަހުގެ 19 ވަނަ ދުވަހު އެޓަރނީ ޖެނެރަލް އޮފީހަށް ފޮނުވިފައި. އަދި އެ ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނީ ކަންތައް ދެކޮޅު ޝަކުވާ ހުށަހަޅާނެ ނިޒާމު އެކުލަވާލެވިފައިވަނީ ގަވާއިދާ ގުޅިގެން ވެސް މިހާރު ދިރާސާކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ މަސައްކަތް ނިންމައި މި މަހުގެ 19 ވަނަ ދުވަހު ވަނީ އެޓަރނީ ޖެނެރަލް އޮފީހަށް ފޮނުވިފައި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދަންނަވާލަން، ...

ބައިވެރިވެފައިވާ އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަންގެ އުސޫލުތަކުގެ ދަށުން ވަޒީފާއާ ގުޅުންހުރި ކޮންމެ ސިޔާސަތެއް، ގާނޫނެއް، ގަވާއިދެއް އެކުލަވައިލަންވާނީ މަސައްކަތްތެރިންނާއި ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތްތަކާ މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު ކަމަށް ވިދާޅުވެ، މި މިނިސްޓްރީން މަސައްކަތްތެރިކަމުން މި ދަނީ އިސްލާހު މި ދުސްތޫރީ ޓްރޭޑްޔުނިއަން ފޯރަމް އެމްޕްލޮއިއަރުން ބޭއްވަން މިނިސްޓްރީން ނިންމަވައި ވަޒީފާގެ ސިޔާސަތުތަކާ ގުޅޭ ކަންތައް ހިއްސާކުރަން އެ ފޯރަމްގެ ތަފާގެ ދަށުން ނިންމުމަށް. އަދި އެ ގާނޫނަށް ރާއްޖެއަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ލިބިދީފައިވާ ހައްގުތަކުގެ ބައެއް ގެދޮރުވެރިވެފައިވާ ގާނޫނުތައް ކަމުންނާއި އެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ރާއްޖޭގައި އަދަން ކޮލެކްޓިވް ބާގެއިނިންގ ތަޢާރުފުކުރެވިފައިވުމުން މިނިސްޓްރީން އެކުލަވައިލަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް އެކުލަވައިލުމުގައި މަސައްކަތްތެރިންނާއި، ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކާއި، އެ ފަރާތްތަކުގެ ތަމްސީލުކުރާ ޓްރޭޑްޔޫނިއަންތަކާއި، ފެޑަރޭޝަންތަކާއި، މި ގޮތުން ހަމަޖެހިފައިވާ ބައްދަލުކުރަން އުނިކަމެއް ނެތްގޮތަކަށް ގަވާއިދު ބައްޓަންކުރުމަށް އިސްކަންދީފައިވާން. އެހެންކަމުން އެކިއެކި ގާނޫނުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރަން މިގޮތަށް ގާނޫނުން އެއާ ގަވާއިދު މަސައްކަތްތެރިންނަށް ކަރާބާގެ ތަރައްޤީއަށް އެކަށީގެންވާ ވަގުތު ދީގެން އިސްކަންދީފައިވާން. އަދި ދަންނަވާން، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް ހެދުމުގައި އެކަށީގެންވާ ވަގުތު ފުރުޞަތު ގަބޫލުކުރަން ނުދޭނެ މި ގަވާއިދުތައް އެކުލަވައިލުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފައިވާ ކަމަށް ގަބޫލުކުރަން. މި ގާނޫނުގައި ތަސްދީޤުކުރެވިގެން އެއީ ވެސް މިހާރު މި ގަވާއިދުތައް ވަނީ އިސްލާހު ގެނައުމުގައި ޗެލެންޖްތަކެއް ކުރިމަތިވެފައި ބައްޓަން ނަޒަރުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދެވެމުން ދިޔަ ނަމަވެސް މި ގަވާއިދުތަކުގެ ހަރުދަނާކުރުމުގެ ބަޔަކު މަސައްކަތް ވެސް ކުރިއަށް ގެންދަމުންދާ ކަމަށް. އެއްބަޔަކު ގުޅިގެން ނިމިވައިވާ ގަވާއިދު ހަމަޖެހިފައިވާ ވެސް އެ ދަންނަވަން. އަދި ބައެއް ގަވާއިދުތައް ވަނީ ފާސްކޮށްގެން ވެސް އެ ތަންފީޒު ކުރެވިފައި. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. މިނިސްޓަރު އެ ދެއްވި ޖަވާބު ދެކެވުނު ނުވަތަ މިނިސްޓަރާ ކުރެއްވި ސުވާލާ ދެކެވުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 85 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިތުރު ސުވާލުކުރެއްވުމަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވައިލަން. އިތުރު ސުވާލުކުރެއްވުމަށް އެންމެ ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ސުވާލުކުރެއްވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ޝާކިރަށް.

ކެނދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ދާނިޝް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ކުރެއްވި ސުވާލަށް ވަޒީރުގެ ޖަވާބު، މި ސުވާލަށް ދެއްވި ޖަވާބު އަޅުގަނޑު ވަރަށް ރަނގަޅު ކަމުގައި ބަލައިގަންނަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ސާފުކުރައްވާކަން ފާހަގަކޮށްލަން. މި މަހުގެ ކުރީކޮޅު އައި.އެލް.އޯގެ 113 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ތަޤްރީރުކުރައްވަމުން މަސައްކަތްތެރިންގެ ޙައްޤުތަކާއި އިޖުތިމާޢީ އަދާލަތާއި އެންމެންނަށް އަބުރުވެރި މަސައްކަތުގެ މާޙައުލެއް ގާއިމުކޮށްދިނުމުގައި ކަނޑައެޅި މަސައްކަތްކުރުވުމުން ވާހަކަ ވެސް ވަޒީރު ވިދާޅުވެފައިވޭ. އެއީ ކޮން ކަންތައްތަކެއްގެ ވާހަކަތަކެއްތޯ؟ އަދި އެ މަސައްކަތްތެރިންގެ ޙައްޤުތައް ކަށަވަރުކުރުމަށް މަސައްކަތްތެރިންގެ ޤާނޫނީގޮތުން ބާރުވެރިކޮށްދޭ ނުވަތަ ކުރެވޭނެ ގޮތެއް އޮތްތޯ؟ އަދި އެ ގޮތަކީ ކޮބައިތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވާނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތަކީ ހަމަ ޤާނޫނީގޮތުން ބާރުވެރިކުރުވައިގެން ޤާނޫނީގޮތަށް ލިބެންވާ ޙައްޤުތައް ކޮންމެ މަސައްކަތްތެރިއަކަށް ލިބިގެންވާތީ މަސައްކަތްކުރުން އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމަށް.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަޒީފާއަދާކުރާ މީހުންނާއި ވަޒީފާއަދާކުރާ މީހުންގެ ޤާނޫނީގޮތުން ބައްޓަންކޮށް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ޖެހޭނީ ހަމަހަމަކޮށް ގާނޫނީ ހަމަތަކާއި ދޭތެރޭ ހަމަޖެހިފައިވާ ކަމަށް ވަޒީރު؟ އެހެން ކަމުގައި ވާނަމަ އެކަން ތަންފީޒުކުރުމަށް ކުރައްވާ ޚާއްޞަ މަސައްކަތަކީ ކޮބައިތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް އަރބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޢަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަރުޒުކުރަނީ ދަންނަވާލީ އެއީ ހަމަ ޕްރައިވެޓް ޕްރޮޕަރޓީއެއްގެ ތެރެއިން އަރުޒުކުރެވުނު އެ ކަންތައް މި ތާވަލުގައި އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ މަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ދީދީއަށް.

މަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިޒޯޓުން ގޯތިތަން ހަވާލުކުރަން ފުރިހަމަ ދޭތެ އަހަރުވެގެންދާއިރު މި ގޯތިތަކުގައި އެ ބުނާ ސަބްސިޑީ ޕްރޮސެސް ކިހިނެއް ފުރަތަ ބަދަލުކުރަމުންދަނީތޯ؟ އަދި އަހަރަކު އެއް ފަހަރު ބޮޑުވަންޖެހޭ ކަމަށް ގާނޫނުގައި އެ ބުނާ ޕްރިންސިޕަލް ފީ ބޮޑުވެގެން ބަދަލުވާއިރުތޯ ކިހިނެއްތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް އަރުޒުކުރަން ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް އަރބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޢަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަރުޒުކުރަން ދަންނަވާލީ މިއަދަށް ސަޕްލިމެންޓަރީގައި އަރުޒުކުރެވުނު އެ ސޯޝަލް ޕްރޮސެސްގެ ހިނގައި ބަދަލުވާ ބަލައިގަތުން ވާހަކަ ދަންނަވަން އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެޔޮދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިޒާމަށް.

ކެޔޮދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިޢުޝާދު ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަޑުކޮށް ވަޒީރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ހިމެނޭ ޓްރައިބިއުނަލް އަދި ހިމެނޭ މީޑިއޭޝަން މިހާތަނަށް ރަޖިސްޓަރީކުރެވިފައިވޭތޯ؟ ވިޔަފާރިވެރިންގެ އެއްވެސް ޓްރައިބިއުނަލްއެއް ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވޭތޯ؟ އަދި އެއީ ކޮން ޓްރައިބިއުނަލްތަކެއް ކަން ބަޔާންކުރެއްވޭތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަ ސުވާލަށް ޖަވާބު ދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަ ކުރައްވާ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ކަނޑައެޅިގެން އަދިވެސް އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވާލަން އަޅުގަނޑެއްކަން ނުނގޭ އިނގޭތޯ މިއަދު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒިޔާދަށް.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒިޔާދު ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. މަސައްކަތްތެރިންނާއި ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތާ ދެމެދު އުފެދޭ އެއްބަސްނުވުންތަކާއި މައްސަލަތައް މަޝްވަރާކުރާ އުސޫލުން ހައްލުކުރުމުގެ ހަރުދަނާ ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރުމަށް އެކުލަވައިލަންޖެހޭ ގަވާއިދު ނުވަތަ އުސޫލު ތިން މަސް ތެރޭގައި އެކުލަވާލަން ގާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު މި އުސޫލު މިހާތަނަށް އެކުލަވައިލެވިފައި ނުވަނީ ކީއްވެތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އެއީ ފަންނީ މަސައްކަތްތަކެއްކަމުން ފަންނީ ގޮތުންކަން ތިބި މުވައްޒަފުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީގައި ނެތީމަ. އައި.އެލް.އޯއާއި އެހެން ފަރާތްތަކުގެ ވެސް އެހީތެރިކަމާ އެކުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ މަސައްކަތްކުރަމުންދަނީ ފަސްވެގެންދަނީ އިންޝާﷲ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ސަލީމަށް.

ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ސަލީމު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންސްގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދަންޖެހޭ އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަން ޓްރިބިއުނަލްގެ ހުކުމްތަކާ މަސައްކަތްތައް ނުފެށި، އަދި އެ ތަންތަނުން ބަލައިގަތުމާ ބަޖެޓާއި ވަސީލަތްތަކާ ނުލިބި އެ ތަންތަނުން މަޖުބޫރުވުމު ތާއީދު މި ކަންކަން ރައްޔިތުންގެ ވަޒީރު ކުރައްވާ މަސައްކަތްފެށުމަށް ކޮބައިތޯ؟ އަދި އަދި އެ ކަންކަމަށް ކޮބައިކަމެއް ހަމަޖެއްސެވޭނެތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. އަލީ ހައިދަރު އަހްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވާނީ، އެ ޓްރިބިއުނަލް ވަނީ ގާއިމުކުރެވިފައި ބަޖެޓް ވެސް ކަނޑައެޅިފައި އިންނާނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއީލު އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއީލު އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދާދި ފަހުން ސަރުކާރުން ގެނައި ޒަރީން އެކްސްޓެންޝަން ގާނޫނާ ގުޅިގެން ވަރަށް ގިނަ ރިސޯޓްތަކެއް އަދި އެހެން ވެސް ތަންތަންގައި މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ދިވެހިންނަށް ކުރިން ޗާޖުކުރުން ޖާގަވަމުންދިޔަ މުސާރައާއި ސަރވިސް ޗާޖު މިހާރު ރުފިޔާއިން ލިބޭ ކަމަށް އެ ބޭފުޅުންނަށް އެންގުމާ ގުޅިގެން އެ ބޭފުޅުންގެ ތެރެއިން ބަޔަކު އިހުތިޖާޖަށް ނުކުތުމަށް ނިންމިކަމުގެ ހަބަރު އަޑުއިވެމުންނަން އެބަ ދޭ. މިއީ މި ބޭފުޅުން ގަބޫލުކުރައްވާ ގޮތުގައި ކަރުޖެހި ބޭގެރިންނާއި އަދި އެހެން ވެސް އެ ބޭފުޅުންނަށް ލިބެން ހައްޤުތަކުގެ ދަތުރުން މިނިސްޓަރު ގަބޫލުކުރައްވާ ހައްލުގޮތަކީ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަހުމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެނީ އާދެ! ހަމަޖެހިލައްވާށޭ. ބައްޕާ މި ފާސްކުރި ގާނޫނުން ކަނޑައަޅާފައި އިންނަނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަހުމޫދު ޝާހިދަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަހުމޫދު ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިންޓަރނޭޝަނަލް ރިކްރޫޓްމަންޓް ގާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ ޖޮބް ސެންޓަރާއި އިންޓަރނޭޝަނަލް ރިކްރޫޓްމަންޓް އަދި ރެޖިސްޓްރޭޝަން ގާނޫނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި އެއްވެސް ދަތިކަމެއް ނުވަތަ ނުކުޅެދުމެއް މިހާރު ވަނީ ތިބާގެ ސަރުކާރުގެ ޢިމާރާތުގައި ކުރިމަތިވެފައިވޭތަ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަކަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަހުމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވާނީ، ރަޖިސްޓްރަރ އޮފް ޔޫނިއަން ވެސް މިނިވަންކަމާއި މަސައްކަތްކުރުމުގެ މާހައުލެއް އޮންނާނީ އަޅުގަނޑުމެން ހަދައިދީފައޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެއްވެސް ނުފޫޒެއް ނެތި.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަމީން ފައިސަލަށް.

ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަމީން ފައިސަލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ވަޒީރުގެ ނަޒަރުގައި މަސައްކަތްތެރިންގެ އަދި ވިޔަފާރިވެރިންގެ ޔޫނިއަންތައް ހަދައި ކަލެކްޓިވް ބާގެއިނިންގެ އުސޫލުން އެ އެއްބަސްވުންތަކަށް ވާސިލުވުމަކީ ބޭނުންތެރި ކަމެއްތޯ؟ އަދި ތަތުބީޤު ހަމަޖެހޭ ސިޔާސަތަކަށް ވާ ބޭނުންތެރި ކަމެއް ކަމަށް ދެކެވަޑައިގަންނަވަނީތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ! އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވަރަށް ބޮޑަށް މަރުޙަބާކިޔަމުން. އެހެން ބޭފުޅުންގެ އަޅުގަނޑާއި ރަނގަޅަށް ސުވާލުގެ އަޖެއް ނުއިވުން އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަދި އެއްފަހަރު.

ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަމީން ފައިސަލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ވަޒީރުގެ ނަޒަރުގައި މަސައްކަތްތެރިން އަދި ވިޔަފާރިވެރިންގެ ޔޫނިއަންތައް ހަދައި ކަލެކްޓިވް ބާގެއިނިންގެ އުސޫލުން އެ އެއްބަސްވުންތަކަށް ވާސިލުވުމަކީ ބޭނުންތެރިކަމެއްތޯ؟ އަދި ތަތުބީޤު ހަމަޖެހޭ ސިޔާސަތަކަށް މިއީ ވާ ބޭނުންތެރި ކަމެއް ކަމަށް ވަޒީރު ދެކެވަޑައިގަންނަވަނީތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުސަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަރަށް ބޮޑަށް މަޢާފުކުރައްވާތި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޅުގަނޑު ދެވަނަފަހަރަށް ސުވާލުކުރަންޖެހުނީ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި، އާދެ! ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. ރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްތެރިކަމުގެ، މަސައްކަތްތެރިންނާއި މަސައްކަތްތަކަށް ހަވާލުކުރާ ފަރާތްތަކާއި މި ދެފަރާތުގެ ވެސް ހައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމަށް ބޭނުންވާ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް މި ބިލަކީ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ޝާކިރަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޝާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ކުރިން ކުރި ސުވާލުގެ އިތުރުން، ޖެނެރަލީ ލޭބަރ އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންސްގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި އެއްވެސް ނުކުތާއެއް ފާހަގަކުރައްވާނެތޯ؟ އަދި އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ ޒިންމާ އަދާކުރުމުގައި، މިނިވަންކަމާއެކު އަދާކުރުމުގެ ފުރުސަތު ލިބޭ ވެށި ވުޒާރާގެ ތަރަފުން ހަމަޖެހިފައިވާނެތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި ސުވާލުގައި އާދެ! ޖެނެރަލީ ލޭބަރ އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންސް ވެސް މަސައްކަތްތެރިކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މިނިވަން މާހައުލެއް އޮންނާނީ ހޯދައިދީފައި އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދަށް.

<u>ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދު ވާހަކަދައްކަވަން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަން ގާނޫނުގެ ދަށުން ވިޔަފާރިވެރިންގެ އެއްވުން ޔޫނިއަންތައް މިހާތަނަށް ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައި އެބައޮތްތޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދައްކަވަން:</u>

އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގިފައެއް ނެތް. ބަލައިލާފައި އަޅުގަނޑުމެން ދިޔުމުން އެ ޖަވާބު އަރުވާނަން އިންޝާﷲ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ސަލީމަށް.

<u>ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ސަލީމް ވާހަކަދައްކަވަން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑު ކުރިން ދެންނެވި ސުވާލަށް ވަޒީރު ދަންނަވައިދީ އިންޑަސްޓްރިއަލް ޑިސްޕިއުޓްސް ޓްރިބިއުނަލަށް ބަޖެޓު ފުދޭ ކަމަށް އަދި އުޅުއްވައިދޭ ކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، މި ތަންތަނަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަ ބެލުމަށް ނުވަތަ ބެލޭނެ މިންވަރަކީ ކޮބައިކަން ވަޒީރަށް އެނގިލައްވާތޯ؟ އެނގިލައްވާނަމަ ޖަވާބުދެއްވާނަންތޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޢަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދައްކަވަން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވާނީ އަދި އެއްވެސް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިފައެއް ނެތް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ވަޒީރު. މިވަގުތު މަޖިލީހުގައި އެއްވެސް ކަހަލަ ނިޒާމާ ފުރުއަދާ ކަމެއް ހިނގަމުންނެއް ނުދޭ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް އަރުވާކަށް ޖާގަ އޮތް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުއެއްނުކުރަން. އަޅުގަނޑު ސުވާލުކުރައްވަން މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ، ސުވާލުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކާށިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް.

<u>ކާށިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދެންމެ ވަޒީރު އެ ވިދާޅުވި އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަން ޑިސްޕިއުޓް ޓްރިބިއުނަލް އެއްވެސް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިފައި ނުވާ ކަމަށް. ދެން އަޅުގަނޑު ވާނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެ ޓްރިބިއުނަލް މައްސަލަ ހުށަހަޅާފަ. އަޅުގަނޑު. އެ މައްސަލަ ވަނީ ނުބެލި. ވަޒީރު ވިދާޅުވެދެއްވާނެތޯ އިންޑަސްޓްރިއަލް ޑިސްޕިއުޓް ރިޒޮލިއުޝަން ޓްރިބިއުނަލް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ނުބަލަނީ ކިއްވެގެންތޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް ވަޒީރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އަޅުގަނޑުމެންނާ ހަމައަކަށް ނާދޭ އިނގޭތޯ އަދިއެއް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކާށިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ޒާހިރަށް.

<u>ކާށިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަޒީރާ ހަމައަށް ނުދިއުން އެއީ އަޅުގަނޑު ކުރާނެ ކަމެއް ނޫން. ޖެހުނުކޮޅަށް ފެށުނަކަށް އޭގެ އިންސްޕެކްޓަރުން ރިލޭޝަންސް އަދި ރެޖިސްޓްރަރު އޭގެ ޗެއާމަންސް ހިންގުމަށް ބޯޑުތަކާ ބަޔާނާއި ގަވާއިދުތައް ގޮތުގައި ބާރުތަކާ ދިނުމަކަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ޤާނޫނެއް؟ އެކަމުގެ ތަފްސީލު ދެއްވާފައިވާނެތް؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލުގައި އާދެ! އެކަށީގެންވާ ވަރަށް މެންބަރުންނާއި ބަޖެޓް ކަނޑައެޅިފައިވާ އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީރަށް.

<u>ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. މިހާރަކަށް ހުރިހާ ތަނެއްގައި ހުރި ކޮންސްޓްރަކްޝަން ސައިޓުތަކުގެ މަސައްކަތްތެރިންނަށް ރައްކާތެރި މާޙައުލެއް އޮތް ކަމަށް ވަޒީރު ގަބޫލުފުޅުކުރައްވަންތޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރައްވާ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން މަސައްކަތުގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ސިއްޙަތުގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކަން ކަނޑައަޅުއްވަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ އެކަމާ ގުޅޭ ގަވާއިދުތަކެއް ވެސް އެކުލަވާލައިގެން މަސައްކަތުގެ ގަވާއިދާ ރައްކާތެރިކަމާ ބެހޭ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅައިގެން މަސައްކަތްކުރަމުން އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރަށް. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ގްރިޔާޒަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ގްރިޔާޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންސް ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ ޓްރިބިއުނަލާއި އަދި ފެޑެރޭޝަންތަކުގެ އިންތިޚާބު އަދި އައްޔަނުކުރުމާއި ޓްރޭޑްޔޫނިއަނުތަކާ އެ ޓްރޭޑްޔޫނިއަންތަކުގެ މެންބަރުންނާ ބައްދަލުކުރުމުގައި މި ގޮތުން ލިބިދީފައިވާ ބައެއް ކަމަށްވާއިރު، އެފަދަ ބައްދަލުވުންތަކަށް ހުރަސްއަޅާފައިވާކަން އަޅުގަނޑަށް އެނގިފައިވޭ. އަދި އެ ފަރާތްތަކާ ގުޅޭ އެއްވުންވެސް ޖެހިލުމެއް އަށަގެންފައިވޭތޯ؟ އަދި އެ ޖެހިލުމެއް އަށަގެންފައިވާނަމަ، އަށަގެންފައިވަނީ ކީއްވެގެންތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުސަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. ޢަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ފާހަގަކުރި ކަހަލަ މައްސަލަތަކެއް އަޅުގަނޑުމެންނާ ހިއްސާކޮށް އަދި ހިއްސާކޮށްފައި އޮތް ކަމަކަށް ނޭނގެ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޝާހިދަށް.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. މަސައްކަތްތެރިންނަށް ކުޑަކުރައިވާ ގްރެޗުއިޓީ ޤަވާއިދުގައި އުސޫލުތަކުގެ ސަބަބުން އަންހެނުންނަށް ވަޒީފާ ލިބުމަށް ހުރަސްއެޅޭ ކަމަށް ދިމާވާކަން އަޑުއިވޭ ޝަކުވާ ލިބެމުން. ވަޒީރަށް އެކަން ފާހަގަކޮށްފައިވޭތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިނިސްޓަރަށް ފުރުސަތުއަރުވަން އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވާނީ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެއްވެސް ގާނޫނެއް ގަވާއިދަކުންނެއް އެކަހަލަ ކަމަކަށް ހުރަސްއެޅިފައެއް ނުންނާނެ އިނގޭތޯ. އަންހެނުންނަށް ވަޒީފާ އަދާކުރުމަކަށް އެއްވެސް ހުރަހެއް ނުންނާނެ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދަށް.

<u>ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންސް ގާނޫނުގެ ދަށުން ޓްރޭޑްޔޫނިއަންތަކާ ބެހޭ ދަފުތަރުތައް އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރަންޖެހޭ. މިހާތަނަށް އެއްވެސް ޓްރޭޑްޔޫނިއަނެއް ރަޖިސްޓްރީވެފައިވާނަމަ އެ ދަފުތަރު އިޢުލާންކުރެވިފައިވާންތޯ؟ އަދި އިޢުލާންކުރެވިފައިނުވާނަމަ އާންމުކުރެވިފައިނުވަނީ ކީއްވެގެންތޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުސަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގައި އަޅުގަނޑު ޖެހޭނީ މި ކަންތައް ބަލައިލަން ކޮބައިތޯ، ކިހާ ޓްރޭޑްޔޫނިއަނެއްތޯ ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވަނީ އެއަށް. އެތި ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން އެ ޝާއިޢުކުރާނަން އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ މަލޭ އަތޮޅު މާފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރަށް.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޢިއާދު ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑު ކުރީގައި ވެސް ކުރި ސުވާލެއް އެހެންނަމަވެސް، ތަންކޮޅެއް ފުޅާކޮށް ކުރިމަ ކަންކަމުގެ ވަޒީރު ކުރު ޖަވާބު އެ ދެއްވީ. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ ޑޮއިޗް ދިރާގާ ބެހޭ ގޮތުން، ޙިއްސާކޮށް މިހާރު މި އޮންނަނީ ގޮތުން ހަ މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޗިލް ޑީލް، މިއީ އަންހެނުންނަށް ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ހުރިހާ ކަމެއް ކުރާނީ ކިހިނެއް ބާ ހިސާބަކުން ޒަމާނީ ވަރަށް ބޮޑު ފުރަތަމަ، މި ޑިޕާޓްމަންޓްގެ ތަރައްޤީ ވެސް އެބަޖެހޭ ބަލައި ހުށަހަޅާލަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ދިރާސާގައި އެ ސުވާލު އަޅުގަނޑު މި ކާރު. ވަޒީރާ ހަމައެކަނި މި ޝަރުޠާ އަޅުވައިދޭތޯ؟ މިހާތަނަށް އިސްތިހާރުގައި ވެސް ބައެއް ރަނގަޅު ކުރެވިފައި ކިހިނެއް ވިސްނާތީ އެ ސުވާލު ވެސް އެބަ ކަމެއް ކަމަކަށް އެ ޝަރުޠާ އެބައޮތް މި މަޖިލީހުގެ ކުރިއަށް ދިޔަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވަޒީރާ ހަމައެކަނި މި ޝަރުޠާ ފޮނުވަ ކޮށް ސުވާލުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް ވަޒީރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދައްކަވުން:

ވަރަން ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނަމޭ، އާދެ! މިއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއް. މި މައްސަލަ އަޅުގަނޑުމެން ކޮންސަލްޓޭޝަން މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރެ ކުރަމުން މި މައްސަލަ ހައްލުކުރުމަށް ގޮތްތަކެއް ހޯދަމުން އެބަގެންދަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޖުދީ ޢާދިލަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޖުދީ ޢާދިލް ވާހަކަދައްކަވުން:

ވަޒީރު ޖަވާބުދެއްވުމަށް ޓީޗަރުންގެ ކޮލިޖުގެ ވަރަށް ގިނަ ޓީޗަރުންގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ކަމުން. އަދި ޓީޗަރުންގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ސަރަޙައްދު ފަހުން ސްކޫލްތައް ތަރައްޤީ ކަމުން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަކަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވާ ގޮތުގައި ޖަރާތްތަކަށް ދެއްވާ ޕާޓްޓައިމް މިނިސްޓަރ ތަރައްޤީކުރުމުގެ ގޮތުން މަލްޓިނޭޝަނަލް ކަމަށް ދެކެން ބޭރުން ގެންނަ

ކަންތައްތަކުގައި އެންމެ މަތީ ފެންވަރަކަށް އައްޔަނުކުރެއްވުމަށްފަހިވާނީ ހ. ފަރާތުގެ ކޮންކަހަލަ ގާބިލުކަމެއް ހުރެގެން ކަމަށް ވިދާޅުވެދެއްވާނަންތޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. ހ. ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަރުވަނީ ފުރުޞަތު.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް ޕަބްލިކް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ޑރ. އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ހ. ކުރައްވާ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވާނީ ހ. ޖިއޯޓެކްނިކަލް ހުނަރުވެރި ވި ވިދާޅުވާ މުވައްޒަފު. ޖިއޮލޮޖިކަލް މަސައްކަތްކުރަނީ ހ. ބޭފުޅެއް ނޫން. ދެން ހ. ބޭފުޅާގެ ދަށުގައި ތިއްބަވާ ބޭފުޅުން އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ހުސައިން މުބާރިކަށް.

<u>މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން މުބާރިކް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. މި ޤާނޫނަށް މަސައްކަތްތެރިންގެ ޙައްޤުތަކެއް ހިމާޔަތްކޮށްދިނުމަށް ގެނެވުނު ގާނޫނެއް. ގާނޫނަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިޞްލާޙުކުރުމަށް ނުވާ މަސައްކަތެއް ކުރައްވާތޯ؟ އަދި މި ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގައި، ގޮތުގައި މިހާރު އެބަ ގޮތަށް ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމަށް ގޮންޖެހުންތަކެއް ހުރި ކަމަށް ދެކެވަޑައިގަންނަވާތޯ؟ ހުރިނަމަ އެކަން ދެނެގަތުމަށް ގާނޫނަށް އިޞްލާޙު ގެނައުމަށް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ބޭނުންފުޅުވޭތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. ހ. ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އަރުވަނީ ފުރުޞަތު.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް ޕަބްލިކް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ޑރ. އަލީ ހައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ހ. ކުރައްވާ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވާނީ، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ހުރިހާ އެސް.އޯ.ޕީތަކެއް މި ގާނޫނާ އަހުލުވެރިކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް ފަށައިގެން ކުރިއަށް

ގެންގޮސްފިން. ހަމަ އެއާއެކީގައި އަޅުގަނޑުމެން އިތުރަށް އަދި އާންމުން ހޭލުންތެރިކޮށްދިނުމަށް ވެސް މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަން ރާވާފައިވަނީ އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދަށް.

<u>ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ވަޒީރު. މަރުޙަބާ. އަޅުގަނޑު ސުވާލު މި ކުރަނީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ވަޒީރުކަމަށްވީމާ، ދިވެހިން މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއަށް ނެރުމަށް އިތުރަށް މަސައްކަތެއް ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް މިހާތަނަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވިފައި އޮތީ މަޖިލީހުން މި ކުރެވުނު މަސައްކަތްތަކުން. ވަޒީރު އެއްވެސް މަސައްކަތެއް އެބަ ކުރައްވަންތޯ ދިވެހިން މަސައްކަތު ދާއިރާއަށް ނެރުމަށް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާ ސުވާލަކަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް ވަޒީރަށް ފުރުސަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޢަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތުގެ ދަށުން ބޮޑެތި ކަހަލަ މަސައްކަތްތަކެއް ދިވެހިންނަށް ޚާއްޞަ އަމާޒުކުރާ މަސައްކަތްތަކެއް ކަމަށް ވަނީ ކަނޑައަޅުއްވާފަ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިންނަށް އިސްކަންދިނުމުގެ ގޮތުން ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކެއް. ހަމަ އެއާއެކީގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރާ އިތުރު މަސައްކަތްތަކުގައި ވެސް ވަޒީފާ ހޯދަން ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކާއި ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކާ ގުޅުވުމުގެ މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެން މިނިސްޓްރީން ކުރަމުންގެންދަނީ. އެއީ ހަމަ ވަކިން ޕޯޓަލް ދިވެހިންނަށް ވަޒީފާއާ ހުށަހެޅުމުގެ ގޮތުން. އެހެންވީމާ، އެ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައުރޫފު ޒާކިރަށް.

<u>ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަޒީފާއާ ގުޅުން ހުރި ވަރަށް މުހިންމު ޤާނޫނުތަކެއް އަދާކުރެވިފައިވާ ތަޖުރިބާ ރިޔާސަތުން އޮއްވާލީއެވެ. ރިޔާސަތުން އޮއްވާލީގެ މެންބަރުން ހުށަހަޅުއްވާފައި ވާ ކޮމިޓީގެ ދަށުގައި؟ އަދި އެހެން ވަޒީރުންގެ ދަށުގައި އެ މެންބަރުން ބަލަހައްޓަވާ ޤާނޫނު ވާހަކައެއް އިވޭތޯ، އެގޮ ސަރަޙައްދު ގާނޫނު ތަރުޖަމާކުރުމުގައި ދަށުތަކާ ކުރިމަތިވާނެ ގޮތަކީ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަކީ ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. މަރިޔަމް މާރިޔާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރައްވާ ސުވާލަކީ މިއަދުގެ ސުވާލާ ގުޅުން ހުރި ސުވާލެއް ކަމަށް ނުވާތީ އަޅުގަނޑު އެކުރުވެރިވަން.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީދަށް.

<u>ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަޢުރޫފް ވަޒީރު. ވަޒީރުގެ ކުރިން ދެއްކި ޖަވާބާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގައި އުފެދުނު ސުވާލަކީ މިއީ. ދިވެހިންނަށް ތީ ވިޔަފާރި އުސްތާޒުގެ ޓޯކަރިން ދިވެހިންނަށް ހާއްސަކޮށްފައިވާ ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތުތަކުގެ ޓޯކަރިން ހުރި ވަޒީފާތަކަ، ވަޒީރަށް މިހާރު ދަންނަވަދެއްވާނުވާ ޗާރުސަތް ނުހަމަ ވަޒީފާއެއް އެބައޮތްތޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަ ސުވާލަކީ ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. މަރިޔަމް މާރިޔާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުތައް ރަނގަޅަކަށް ސާފުއްސުވި އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދި އެއް ފަހަރު އެ ސުވާލު ތަކުރާރުނުކޮށްދެއްވުމަށް ދަންނަވަން.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒިޔާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަޒީރަށް ސާފުކޮށްދިނުމަށް، އަޅުގަނޑަށް ވެސް އެނގޭ ވަޒީރު ސާފުކޮށް ޖަވާބު، ސުވާލުކޮށްފިއްޔާ ޖަވާބުދެއްވާކަން. ވަޒީރު މިސާލު ދިވެހިންނަށް ހާއްސަކޮށް ވަޒީފާތަކެއް އެބަ އުފައްދަދޭ. ނުވަތަ ވަކި ވަޒީފާތަކަށް ދިވެހިންނަށް އެކަނި ދެވޭ ގޮތް އެބަ ހަދަދޭ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ އެއީ ކޮން މަގާމުތަކެއްތޯ؟ ކޮން ވަޒީފާތަކެއްތޯ؟ އެއީ ކޮން ކަންތައްތަކެއްތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒް، ސެކިއުރިޓީ އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ ޢަލީ އިހުސާން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑަށް އެ ލިސްޓް އެއްކޮށް މި ތަނަކަށް ނުގެންނަން. އެއީ މިއަދުގެ މަޝްވަރާ ސިޓީ ގެއޭ ކަމަކަށް ނުވާތީ. އެހެންނަމަވެސް، ބައެއް ކަހަލަ ވަޒީފާތައް ހުންނާނެ. އާދޭ ބިލްޑިން، ރިސެޕްތޯ؟ އާދެ! ފްރަންޓްޑެސްކު ކަހަލަ ކަންތައްތަކާ މިހެން ދިވެހިންނަށް ހާއްސަ ވަޒީފާތައް އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރު. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ކެނދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުހައްމަދު ދީދީއަށް.

ކެނދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުހައްމަދު ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަޒީރު މިސާލުތަކުގެ ޓެކްނިކަލް ޓެކްނިކަލް މުވައްޒަފުން ނުލިބޭ ވާހަކަ. ޓެކްނިކަލް މަސައްކަތްކުރާ ކަމެއް. ޓެކްނިކަލް އެއްބަސް މުވައްޒަފުން ހޯދަން އިޢުލާނުކުރުމުގައިވާނަމަ އިސްޕެސިފިކޭޝަން ދޭނެ ކަމެއް ކަންތައްތަކުގައި؟ ހާއްސަކޮށް

މިކަމުގެ ނަތީޖާ ހުރި ގޮތުން ބަލާފުޅުން، އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންސްގެ ނަތީޖާ ހުރި ގޮތުން ބަލާފުޅުން ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލް ފަދަ ބޭބޭފުޅުން ހުރަސް އިޖާބަތް ކުރެވިފައިވާނަމަ؟ އިޖާބަތްކޮށްދޭން އެއްވެސް ފަރާތެއް ލިބިފައިނުވަނީތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ! ވަރަށް ގިނަ ވަޒީފާތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އިޢުލާންކޮށްގެން އަދި އެކަށީގެންވާ އަދަދަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަޒީފާ ނުލިބޭ ވާހަކަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސާއި މެންބަރުންގެ ސަމާލުކަމަށް ދަންނަވައިލަން އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒާހިރަށް.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ގަޑުބަޔާ ވަކިން. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، މިނިސްޓްރީއާ ވަރަށް ބޮޑު މިނިސްޓްރީއެއް. މި އަހަރުގެ، 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓު ކަނޑައެޅިފައި އޮތް ގޮތުން މިނިސްޓަރު މި ހިންގަވާ މަސައްކަތަށް އެއްވެސް ކަހަލަ ބަޖެޓެއް ހުށަހަޅާފައި އެބައޮތްތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު؛ ނޫން! އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް މި ވަގުތަކު ބަޖެޓުގެ ދަތިކަމެއް ނެތް އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ޒާހިރަށް.

<u>ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަޒީރު ވިދާޅުވެއްޖެ ތަކުރާރުކުރުން ބޭސިކް މަސައްކަތްކުރަމުން ކަމަށް. އަދި އިއާދަކުރަމުން ބޭސިކްކަމުން ފިޔަވަޅުއަޅަން ކަމުގެ ވިސްނުމެއް ކުރިއަށް ގެންދާނެ ކަމަށް ވިދާޅުވި. ވަޒީރު ވާހަކަ ދައްކަވާފައި ވެސް ކަމަކަށް ވިސްނުންތަކާއި މިއަދު ފޮނުވާފައި ހުރި ބައިވެރިވުމުގައި، ކޮންމެ ބޭނުންތައްވެސް އަދި ބޮޑުގެ ފުރުޞަތުތަކެއް ފުރުސަތުދީގެން، ކޮންމެ ބޭނުމަކަށް ހުށަހަޅައި ދިރާސާކޮށް ނަތީޖާ ހޯދި ބޮޑުވެސް އަޅުގަނޑުމެން ބަލައި؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުސަތު އަރުވަން.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ހޯމްލޭންޑް ސެކިއުރިޓީ އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ، ޢަލީ އިހުސާން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މިހާރު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ޓެކް އޮޕަރޭޓަރުންނާއި އެހެން ކަހަލަ ވަޒީފާތައް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އުފެއްދުމަށް މި ދަނީ. ހަމަ އޭއައިގައި އިންސްޓްރަކްޓަރުން އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާނެ މި ކޯހުގެ ޓީޗަރުންގެ އިތުރުން ޑޭޓާ.އޭ.އައިގެ ޓެކްނީޝަނުންގެ އިންސްޓްރަކްޓަރުން ހުނަރު ޓެކްނީޝަނުންގެ އިންސްޓިޓިއުޓްގެ އޭއައިގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަސައްކަތްކުރެވޭނެ ކަހަލަ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ ކުރިއަށް ގެންދިއުމުން ކޮންމެ ހުނަރުތަކުގައި އެ ބޭނުންވާ އެހީގައި އެ ކޮންމެ ހިއްސާކުރާ އަޅުގަނޑުމެން ޒުވާނުން މަސައްކަތްތަކުގައި ތަރުބިއްޔަތު ދިނުމުގެ ގޮތުން. އިޤްތިޞާދުގައި ވެސް އެ މަސައްކަތްކުރުން ކުރިއަށް ގެންދަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭނުންވާ ބޮޑު ވަޒީފާތަކެއް ޒުވާނުންނަށް ޤާއިމްކޮށްދިނުމުގެ ޢަމަލީ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދަމު.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ޒާހިރަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޢުރޫފު ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ ވަޒީރު. ބްރައިޖަރަބައިބް، ބްރައިޖަރަބައިބް މަސައްކަތްކޮށްދެއްވި އިންޑެސްޓްރިއަލް ރިލޭޝަންސް ގޮނޑުދޫގެ ދަރުން މަޑިކޮށްފައިވާ ޖިންނާއަށް. އެހެންކަމުން މިއަދު ފާރުގެ ބިދޭސީންނަށްވަކި ސަލާމަތަށް ދިނުމުގައި ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން ވަޒީފާ ފަރާތްތަކަށް އަދި ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެއްވެސް ފުރުޞަތެއް ނެތޯ މަސައްކަތްތަކުރުވައިދޭނޭތޯ؟ އަދި އެފަދަ ފުރުޞަތެއް ހޯދައިދެވޭނޭތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. ޢަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ވެސް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ބިދޭސީންގެ މަސައްކަތްތެރިންގެ ޑޭޓާއަކީ ވިޔަފާރި އިސްތިސްނާވެފައި ނުވާތީ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޢުރޫފު ޒާކިރަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޢުރޫފު ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. މަސައްކަތްތެރިންގެ ޙައްޤުތަކާއި އިސްތިސްނާ ހެދުމަށްޓަކައި ފުލުހުންދަން ބަޔަކު ވަޒީފާދީގެން ކުރައްވަނީ ކޮންކަހަލަ އިސްލާޙުތަކެއްތޯ؟ އަދި އެފަދަ ޙައްޤުތަކަށް ކުޑަކުރުވާ ގޮތުން އެއްވެސް ފުޅާކުރުމެއް ކުރައްވާނެތޯ؟ އަދި އެ ކަންކަމަށް ވަކިން މި ފުރުޞަތު ލިބިގެންދާނެތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެ ސުވާލަށް ޖަވާބު ދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އިތުރު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން، ލޭބަރ އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޑރ. ޢަލީ ޙައިދަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި ސުވާލަކީ އަޅުގަނޑު މިއަދު މިތަނަށް މި އައީ ގަވާއިދުތަކާ ބެހޭ ގޮތުން މައުލޫމާތު ދޭން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގަކަށް ޖެހޭތާ ބެހޭ ގޮތުން އެއްކޮށް ދަންނަވާކަށް ނޭނގޭ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މިނިސްޓަރ. މިހިސާބުން އިތުރު ސުވާލުކުރައްވާނެ މެންބަރަކު ނެތީމަ، ސުވާލުގެ ވަގުތު ނިމުނީ ކަމުގައި ކަނޑައަޅަން. އަދި އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ ވަޑައިގެން ކޯޕަރޭޓުކުރައްވާ އެހީގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ކުރެއްވި ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބުދެއްވީ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން. މިހިސާބުން މި ސުވާލުގެ ވަގުތު މިއަދަށް މި ނިމުނީ.

7. މަޖިލީހަށް ބަޔާނުކުރަންޖެހޭ ބިލު

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

7- މަޖިލީހަށް ބަޔާނުކުރަންޖެހޭ ބިލު.

{7.1}- ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ނަސީމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އެއްވުން. ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2012 (ތޯރިސީޕީއާ ކޮންޓްރެކްޓުކުރުމުގެ ޤާނޫނު)އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު.

{7.2}- ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ފަޒާދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އެއްވުން. ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2025 (ބަންޑާރަ ނައިބުގެ އޮފީހުގެ ޤާނޫނު)އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު.

8. އިބްތިދާއީ ބަޙުސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

8- އިބްތިދާއީ ބަޙުސް.

{8.1}- ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ފައިސަލް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބަޖެޓީ ދާއިރާގެ މަސައްކަތްތެރިންނާއި ބިޒްނަސް މަސައްކަތްތަކުން އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ކުރާ މަސައްކަތްތަކަށް ފައިސާ ދޭ އުސޫލުތަކާއި

މަސައްކަތު މާބަޔަކަށް ގައިމުކުރުމާ ގުޅޭ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދުނބަރުން ދެކެވަޑައިގެންނަވާ ޓަކައި ދެކެވުނުމަށް ބޭނުމި ހުށަހަޅާ ގޮތުން. މި ގޮތުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވާލެއްވި 18 ޖޫން 2025 ގައި ބޭއްވުނު 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ 5 ވަނަ ޖަލްސާގައި. ގޮތުގެ ހުށަހެޅުއްވުމުގައި ޖަވާބުދާރީވުމަށް ދެކެވަޑައިގަތުމާއި ފުރުޞަތު ވިދާޅުވުމަށް ޖުމްލަ 15 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތެއް ލިބިވަޑައިގަތުމަށް. ގޮތުގެ އިސްތިޤާމު ބަހުސް ހިނގުމުންދާއިރު އެ 15 މިނެޓު އެކުގައި ނުވަތަ ބައިބަހައި ބޭނުންކުރައްވުމުގެ އިޚްތިޔާރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ލިބިވަޑައިގެންފައިވޭ. ގޮތުގެ ހުށަހެޅުއްވުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>ކަނޑެއްޓުމުގެ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލިން ފައިސަލް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ތަޢުލީމީ ދާއިރާގެ މަސައްކަތްތެރިންނަށް ސިވިލް މަސައްކަތްތެރިންނާ އެއްހަމަޔަށް ކުރާ މަސައްކަތަށް ފައިސާ ދޭ އުސޫލުން ބަދަލުކުރުމަށް، އަދިވެސް މަސައްކަތު މާބަޔަކަށް ގައިމުކުރުމާ ގުޅޭ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދެކެވަޑައިގެންނަވާ ގޮތުން ދެކެވަޑައިގެން ބޭނުމި ހުށަހަޅާ ގޮތުން. ދިވެހި. މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަޢުލީމީ ދާއިރާއާއި ސިވިލް ހިދުމަތުގެ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެއްހަމަޔަކަށް އިނާޔަތް ނުލިބޭ ގޮތަށް ގިނަ ވަގުތުތަކެއް އެ ސިވިލް ސަރވިސްގައި ހޯދާލެވުނު ދިރާސާތަކުން ސަބަބުވެ ހުރި ކަމެއް. އެކަމަށް ޢިނާޔަތްކަމުގެ އެކަށީގެން މަސައްކަތު އިއާދަކުރުމުން ދިވެހި ޖަމާޢަތުގެ އިސްލާމީ ދަރިވަރުން ކާބަ ބަޔަކަށް ހިސާބުކުރާ ޖުމްލަ ޢަދަދު ގައިމުކުރުމާ ގުޅޭ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 189 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ގޮތުން. މިގޮތުން، 2023 ވަނަ އަހަރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިވިލް ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ އެކިއެކި ބޯޓުތަކާ ގުޅިގެން ހިނގާ ފަރާތްތަކުގެ 63 ގުނަމިއްޔާއްގެ މިންވަރު ސިނގަފޫރު އެމް ވިޔަނަސް އެންޖީ ހުށަހަޅާފައިވާ ހެޔޮ ޙާލު ފެންނަ ތަޢުލީމީ ދާއިރާގެ ޢިނާޔަތްތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ މުސާރައާއި ޢިނާޔަތުގެ އެހެން ދާއިރާތަކާ އެއްހަމަކުރުމަށް އެ ޚާއްޞަ ފިޔަވަޅުތަކެއް ގައިމުކުރުމަށް ފާސްކުރި، އަދި ސިވިލް ދާއިރާއާއި ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެއްހަމަޔަކަށް ކުރާ މަސައްކަތަށް ފައިސާ ދޭއުސޫލް، އެއްހަމަޔަށް މަސައްކަތްކުރާ އެއްވެސް މުސާރައެއް ހިމެނޭ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ވިސްނުމުގެ، މި ދާ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ މަސައްކަތުގެ ތަޖުރިބާގެ ސަބަބުން މި ދާ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކާ ގުޅިގެން ވަގުތުތަކެއް މަސައްކަތުގައި ހޯދާލެވުނު ދަރަޖަތަކުގެ، ދާއިރާގެ ބަދަލު ވިސްނުން، ދާއިރާތަކެއް އެ ޚާއްޞަ ފިޔަވަޅުތަކުގެ އެ.ސީ.ބީ ގެ މިނިސްޓަރ ނަމްބަރު 478-NPC/2022/ST-08 ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ށ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން އެއްހަމަޔަށް ފައިސާގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތް ލިބޭނީ މި މިނިސްޓަރގައި އެއްހަމަޔަށް ފައިސާ ލިބޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ މަހުގެ އަސާސީ މުސާރައިގެ އެންމެ ގިނަވެގެން 10 އިންސައްތައަށް މިންވަރަށް ކަމަށްވާތީ، އެ

މިންވަރަށްވުރެ އިތުރުވާ ގޮތަށް މުވައްޒަފުން ލައްވާ މަސައްކަތްކުރުވުން މަނާކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، ސިވިލް ސަރވިސްގައި އާންމުކޮށް ޚިދުމަތް ދިނުމަށް އެކަށީގެންވާ އަދަދެއްގެ ސިވިލް މަސައްކަތްތެރިން ނެތުމާ އެކު ސިވިލް މަސައްކަތްތެރިންގެ ގިނަ ފަރާތްތަކެއް ރަސްމީ ގަޑީގެ އިތުރުން ގިނަ ވަގުތުތަކެއް މަސައްކަތުގައި ހޭދަކުރަންޖެހިފައިވާކަމާއި އަދި ހަމަ އެހެންމެ ތަޢުލީމީ ދާއިރާއަށް ބަލާއިރު ޕްރޮފެޝަނަލް ސްޓާފުންނާއި ހިންގުމުގެ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކާ ސްޓާފު ގަޑިތަކުގެ ބޭރުން ވެސް ގިނަ ވަގުތުތަކެއް މަސައްކަތަށް ހޭދަކުރަންޖެހިފައިވާ ފަރާތްތަކަށް ވީހިނދު، ރަސްމީ ގަޑިތަކާއި މަސައްކަތަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އާންމު ވަގުތުތަކުގެ ބޭރުން ސިވިލް ދާއިރާއާއި ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކުން ގިނަ ވަގުތުތަކެއް މަސައްކަތުގައި ހޭދަކުރަމުން މަޖުބޫރުވެފައިވާ އެއް ސަބަބުތަކުގެ ގޮތުގައި ސިވިލް ދާއިރާގައި ނަމަ ޕްރޮފެޝަނަލް ގްރޭޑުތަކާ ޓެކްނިކަލް ޕްރޮފެޝަނަލް ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި ހަމަ އެހެން ސްޓާފުން ޕްރޮފެޝަނަލް އުޖޫރަ ނުލިބޭ ވަރަށްބޮޑު ތަފާތުތައް އެކަމުގައި ފާހަގަކުރެވިފައި ވީހިނދު، މި 2 ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ މީހުންގެ ނިސްބަތުން އިތުރުކުރުމަށް މިހާރުގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވެފައިވާ ގޮތަށް ބަދަލުތައް ގެނެސްގެން ހުރުމުގެ ފިޔަވަޅެއް ކަނޑައެޅުން، އަދި ހަމަ އެއާއެކު ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުގެ ހަރަދުތައް ކުޑަކުރުމުގެ ގޮތުން އިތުރުގަޑީގެ ފައިސާ ދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ސިޔާސަތު އިސްލާހުކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސްއާއި ބެހޭ ގަވާއިދުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި ފައިސާ ދިނުމުގެ އުސޫލު ހިނދު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާގެ ޤާނޫނުގެ) 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ނިސްބަތްވާ ގޮތުން އެ ޤާނޫނަށް މުވައްޒަފުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ބައެއް ފަރާތްތަކުގެ މަސައްކަތުގެ ނިސްބަތުން ހިނގާ އެއްވެސް ކަމަކަށް އުޖޫރަ އަދާކުރުމުގައި ނިޔަލަށް ވަޒީފާގެ އިތުރުގަޑީގެ މުސާރަ ހިމެނޭ ގޮތަށް މުސާރައާއި ކަމާބެހޭ ގަވާއިދު ބޭނުންކުރުމަށް ހަމަ ޕާލިމެންޓަށް ވަޒީފާގެ ޤާނޫނު ތަފާތުކުރުން ގިނަ ވަޒީފާއެއް، އިތުރުގަޑީގެ ނޫން ތަފާތު ހިނގަނީ ވަޒީފާގެ ޤާނޫނުގައި ވާ ބާރުމިނުގެ ކަމުގެ ޤާނޫނުގެ ހަމަހަމަ ނުވާ ތަކުދި ހިނގާ ފައިސާ ދިނުމުގެ ގޮތަށް ތަޢުލީމީ ދާއިރާ ކަމެއް ފާހަގަކުރެވޭ ފައިސާ ދޭ ނިސްބަތުން ވަޒީފާގެ ޤާނޫނު ހުޅުވިފައި ހުރި ކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭ، ސިވިލް ދާއިރާގެ ޕާލިމެންޓުގެ މަސައްކަތްތެރިންގެ ފަރާތްތަކުން އިތުރުގަޑީގެ ފައިސާ ދިނުމުގެ ގޮތަށް ފާހަގަކުރެވޭ ކަމާބެހޭ މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ކަމުގެ ތެރޭގައި ސިވިލް ސަރވިސްގައި ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ކަމާބެހޭ ގޮތަށް ސިވިލް ދާއިރާއާ އެކު ބަޖެޓުން ހަމަޖެހޭ ގޮތުން ވިޔަފާރިގެ ގޮތަށް އުސޫލުތައް ބަދަލުކުރުމާ ގުޅޭ ކަމާއި ހިސާބު ބައްލަވާ ވަރުގެ މުސާރައާއި ގުޅޭ ގޮތަށް ސިވިލް މަސައްކަތްތެރިންގެ އިތުރުގަޑީގެ ފައިސާގެ ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ގެނައުމަށްފަހު، އެކަށީގެންވާ ބަޖެޓުގެ ހިމެނުމަށް މަސައްކަތްކުރުމަށް ސަރުކާރުގެ ކަމާ ބެހޭ އިދާރާތަކަށް ގޮވާލުމާ އެކު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 70 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ 3 ވަނަ

ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށް ވެރިކަން ހިންގުމުގެ ބާރުގެ ފަރާތުން ކުރާ ކަންތައްތައް ހިނގާނުހިނގާގޮތް ބެލުމާއި ޖަވާބުދާރީކުރުވުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާ މަތިކޮށްފައިވާ ދުސްތޫރީ ވާޖިބު އަދާކުރުމުގެ ގޮތުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކުރުމަށް ގެންދިއުމަށް ބަލައި މި ކަމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ދެކެވަޑައިގަންނަވާ ގޮތް ދެނެގަތުމަށް ބަލައި މި ގަރާރު ހުށަހަޅަމެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ގަރާރަށް ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޖުމުލަ 4 ގަޑިއިރު. އޭގެ ތެރެއިން ޕީ.އެން.ސީ 2 ގަޑިއިރާއި 35 މިނެޓުއިރު، އެމް.ޑީ.ޕީ 33 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.އޭ 14 މިނެޓު، ޖުމްހޫރީ ޕާޓީ 12 މިނެޓު، އެމް.އެން.ޕީ 12 މިނެޓު، ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ ކޮންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް 7 މިނެޓު. ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް އެދިވަޑައިގެންނެވުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވައިލަން. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަމީން ފައިސަލަށް.

ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަމީން ފައިސަލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދު މި ހުށަހެޅުން މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު އަޅުގަނޑު ހަމަ އެދެން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ހުރިހާ މެންބަރުންގެ އަރިހުން އަޅުގަނޑުމެން ނަޒަރިއްޔާތަށް ބަލާއިރުގައި މި ޒަމާނުގެ އަސްލު ދިނުމުގެ ދެ ސުލްޠަތު މިއީ ތަޢާރުފީ ދައުލަތާއި ސިޔާސީ ދައުލަތް. އެއީ މިއަދު ބަރުލަމާނީ ނިޒާމު ސިޔާސީ ވިސްނުން އެއްބަސްވާން. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން މިއީ ހަމަ ޤާނޫނީ ގޮތުން ހަމަ ސިޔާސީ ނަޒަރިއްޔާތަކުން ދިރާސާކޮށްގެން އެއީ މައްސަލައެއް ނޫން. ވަރަށް ކުރިންސުރެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަޖުރިބާގައި ދައުލަތާއި ވަކި ސިޔާސީ ދައުލަތާއި، ރައްސަރުކާރު ތަޢާރުފީ ދައުލަތުގައި އޮތްކަމެއް މިއީ އެ ބޭފުޅުން ހުރެއި ދިވެހި އެ ކުރާ މަސައްކަތްތަކުން، އެ އިޖުތިމާޢީގައި އެ ކުރާ މަސައްކަތްތަކުން އުޖޫރަ ނުލިބުން. މިހާ ވަކި މި ސަރުކާރުގައި ދިމާވެގެން އެއީ ކަމެއްވީ އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅައިގެން އެއީ މަސައްކަތްކުރި ނޫން. އަޅުގަނޑު ފެށޭ އެ ތަޢާރުފުގައި މަސައްކަތްކުރާ މީހުންގެ ހަރަކާތްތަކުން ޢާއްމު ފެށޭ ހުރި މަސައްކަތެއް މިވަގުތު ރައްޔިތުންގެ ބަސް މިމަޝްރޫޢުގައި އިއްވަން ލިބުން ފުރުޞަތުގައި މިކަމަށް މުޅި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މި މަސައްކަތަށް ޢާއްމުކޮށްދިނުމުގެ ދޮރު ހުޅުވައިދިނުމަށް ބަރާބަރު ޙައްޤު ދިނުމަށް ސަރުކާރުން ކުރަމުންދާ މަސައްކަތްތަކާ ދިމާވާ ތަޢާރުފީ ދައުލަތުގެ ބަރާބަރު ހައިސިއްޔަތު، އަދި އިޖުތިމާޢީ ތަޢާރުފީ ދައުލަތުގެ ދެމެދު ބަރާބަރު ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރުމަށް، މި ބަހުސްކުރުމަށް މިއަދު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި މި ގަރާރު ހުށަހެޅިފައިވާއިރު އިޖުތިމާޢީ މަސައްކަތުގައި ސިޔާސީ ފުރުޞަތު އެކުލެވޭ މަޝްވަރާކުރުމަކީ މިއަދު ބަހުސްކުރެވޭ ތަޢާރުފީ ދައުލަތް، އެ ބޭފުޅުންނާ މަޝްވަރާކުރެވޭނެ

ނަމަވެސް، ސަރުކާރާއި މިނިސްޓްރީތަކާއި އެ ވުޒާރާތަކާ މަޝްވަރާކުރުމުގެން ނަމަވެސް މިއަށް ޙައްލެއް ހޯދައިދިނުމަކީ އަޅުގަނޑުގެ ވަރަށް ބޮޑު އުންމީދެވެ. އެހެންވީމާ، ހުރިހާ ބޮޑުވެރިން ވެސް މިއަށް ބަހުސްކޮށްދެއްވައި ގޮތެއް ނިންމުމަކީ އަޅުގަނޑުގެ ވަރަށް ބޮޑު އުންމީދެއް ކަމުގައި ދަންނަން. އަދި ހާއްސަކޮށް މި ދެ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ، ތަންތަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ ބޮޑުވެރިން އެ ބޮޑުވެރިންގެ އިޖްތިމާޢީ ދުންބާރުނުނާ ގުޅައި އެ ބޮޑުވެރިންގެ ހުރި ކަންބޮޑުވުންތައް ހިއްސާކުރި މި ކޮމިޓީ މަޖިލީހުގައި ނަމަވެސް މިއަށް ޙައްލެއް ހޯދައިދިނުމަކީ އެ ބޮޑުވެރިންގެ ޖިންމާއެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަން. އެހެންވީމާ، އެ ބޮޑުވެރިން އެ ބޮޑުވެރިންގެ އިޖްތިމާޢީ މެންބަރުންނަށް ވެސް މަސްއޫލިއްޔަތު ނުކުރެ ގުޅައި މި ކަމުގައި އެ ބޮޑުވެރިންގެ އެހީތެރިކަމަށް އުންމީދު އަޅުގަނޑުގެ ވަރަށް ބޮޑު އުންމީދެއް ކަމުގައި ފާހަގަކޮށްލަން. ޝުކުރިއްޔާ އިޖްތިމާޢީ ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޖްތިމާޢީ މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިޖްތިމާޢީ މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރަށް.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިޖްތިމާޢީ ރައީސް. ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ކަސްޓަމްސް ދާއިރާގެ އިޖްތިމާޢީ މެންބަރު މި މަޝްރޫޢު ހުށަހެޅުއްވުމީ އެ މަސްއޫލިއްޔަތު ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރުދަންނަވަން. އަޅުގަނޑުގެ ނަޒަރުގައި ވަރަށް މުހިންމު ދެ ދާއިރާއެއްގެ ވަރަށް މުހިންމު މަސައްކަތެއް. ޤައުމުއްގެ މުސްތަޤްބަލު ބިނާވެގެންދަނީ އެ ޤައުމުއްގެ ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުދައްރިސުންގެ ދުވަހުން ދުވަހަށް ކުރާ ޚިދުމަތްތަކާއި އެ ބޮޑުވެރިންގެ މުސްތަޤްބަލުގެ މައްސަލަ. އަދި ހާއްސަކޮށް ސިއްޙީ ދާއިރާއަށް އެ ޤައުމުއްގެ އާންމު ސިއްޙަތު ސަލާމަތުން، ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ސިއްޙަތު ސަލާމަތުން ބޭއްވުމަށް ޓަކައި ނުހަނު މުހިންމު ދައުރުއެއް. މި ދެ ދާއިރާގައި ވެސް މަސައްކަތްކުރާ ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުތައް ފުރިހަމައަށް ކަށަވަރުކޮށް އަދި އެކަށީގެންވާ ރަނގަޅު މަސައްކަތުގެ މާޙައުލެއް ގާއިމުކޮށްދިނުމަކީ އަދި މިނިވަންކަމާއި މަސައްކަތްކުރުން ފުރުސަތު މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުގައި ކަނަޑައެޅިގެން ތަރައްޤީވުމަށް އެއީ ކޮންމެހެން ވެސް ބޭނުންތެރިކަމެއް ގެ އަޅުގަނޑު ހޭލުންތެރިކަމާއެކު ފުރިހަމަ ރައްޔިތުން ދޭން ބޭނުންވާ ޓަކައި ފަރާތްތަކުގެ ވަޒީފާގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ވަޒީފާގެ ލާޒިމުކުރާ ޝަރުޠުތަކާ ދޭތެރޭގެ ވެސް ފަރުވާތެރިވުމަށް ވާނެ ހަމަހަމަ ފުރުސަތުތައް. ސިފައިގެ ސަރުކާރުން އެ ކަންކަން ކުރަމުންދާ ކަމަކީ ކޮންމެވެސް ގޮތަކުން ޤަބޫލުކުރަންޖެހޭ ޙަޤީޤަތެއް. އިޖްތިމާޢީ ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން މި ދައުލަތް ވަޒީފާއަކީ މަސްއޫލު އެއް ވަޒީފާއަކަށް ތައުލީމީ ދާއިރާގައި ވެސް އަދި ސިއްޙީ ދާއިރާގައި ވެސް އިލްތިޒާމުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގައި އެ ފަރާތްތަކަށް އިލްތިޒާމުގެ އޮޕްޝަން ތިލަވަ

އިޖުރާއާތުގެ ފައިސަލާކޮށް ވާހަކަ. ނުވަތަ އިޖުރާއާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުން މަޤުޞޫދުތަކާ އިޖުރާއާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުލި ވާހަކަ ނުވަތަ އެކަން ނިޒާމުކުރަން ތަޢާރުފުވި ދައުލަތުގައި މަސްއޫލިއްޔަތާ ޖަވާބުދާރީވުން ނެތް ވާހަކަ. މި ދެ ދައުލަތައް އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލާއިރު ތަޢާރުފުވި ދައުލަތުގެ ޖަވާބުދާރީވާ އަދި އެ ދައުލަތުގެ މަތީ މަޤާމުތަކުގައި މަސްއޫލިއްޔަތާ ފަރާތްތަކަށް، ޕްރިންސިޕަލުންނާއި، މިދިޔަ ސަރުކާރުގައި ވެސް ވަރަށް ބޮޑު މުސާރައިގެ ހުރި ބަދަލެއް ގެންގޮސް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން ޚާއްޞަ ބައި ޚާއްޞަކޮށް ކުރަމުންދިޔަ އެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ތެރެއިން ތަޢާރުފުވި ދައުލަތުގެ ސަރުކާރު ކޮބައިކަމުގައި އަދި އިދާރީ މަސްއޫލިއްޔަތާ މުވައްޒަފުންގެ މުސާރައަށް އަދިވެސް ހުރި ވަރަށް ކުރެއްވުން. އެ ފަރާތްތަކުގެ މުސާރަ ބޮޑުވެގެން ކަންތައްތަކުން ބޭނުންތެރިކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުގައި ފާހަގަކުރަން. އަދި ހަމަ އެހެންމެ ސިޔާސީ ދައުލަތުގައި ވެސް ސަރުކާރު ކޮބައިކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ މުސާރަތަކަށް ބޮޑުކޮށް އެއްވަރެއްގައި ހިފެހެއްޓުމަށް އަންނަނީ ވަރަށް ގިނަ ޚަރަދުތަކެއް ވެފައިވޭ. އެ ފަރާތްތަކުގެ މުސާރައަށް ވެސް މި ދެންނެވި ޔޫ ހަމަހަމަ ޝަރުޠުގެ އުސޫލުތައް ތެރެއިން ކުރި ސަރުކާރުން ފެއްޓިގެ ޕްރޮގްރާމް ކުރިއަށް ގެންދާކަމަށް އެ ފަރާތްތަކުގެ މުސާރައިގެ ކޮންމެހެން އިސްލާހުތަކެއް އަދި އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލުގެ ރިޕޯޓް ނިސްބަތުން ފާހަގަކުރަން ރަނގަޅު މަސްއޫލިއްޔަތުގެ މާލީ ގެންގުޅެން ވާނެ ކޮންމެހެން ބޯހާލަތުގައި ދަމަހައްޓާ ޕްރޮޕޯޒަލް. އިޤްތިޞާދީ ހަރާސް؛ ތަޢާރުފުވި ދައުލަތުގެ ވަރަށް ގިނަ މުދަލުހިންގުން އަޅުގަނޑު ދެކެން އަދި ވެސް މި ދެންނެވި ޤާނޫނީ ގޮތުން ކުޅޭ. އަދި ޚާއްޞަކޮށް އެ ދައުލަތުގެ މަތީ ތަޢާރުފު ހަރަކާތްތައް ގެންގުޅުމަށް ބައެއް ފަރާތްތަކަށް ބެންކަރަޕްޓް ސަރުކާރު އެއްގޮތަށް ނުވަތަ މިހާރު ފަރާތްތަކުގެ ބެންކަރަޕްޓް ސަރުކާރުން ހިންގުމުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ސިޔާސަތު އެކަށީގެން ޝަރުޠުތަކާ އިންތިޒާމު އަޅުގަނޑުމެން ރަނގަޅު ޝަރުޠުތަކާއި. އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުގައި ތަޢާރުފުވި ދައުލަތުގެ ހިންގުމަށް ފުރިހަމަ ރިސްކުތައް ހަމަޖެހޭ ގޮތުން ވަޒީފާ ފަރާތް މިކަންކަމަށް ބަލައިލުމުގައި މިކަންކަން ބޮޑުކޮށް ގެންދާ ބަދަލުތައް ގެނަސް ރައްޔިތުން. އަޅުގަނޑު މި ބަޔާން ދެކެން ތަޢާރުފުވި ދައުލަތުގެ އަޅުގަނޑުގެ ބައްޓަން އަދި އަޅުގަނޑުގެ ހުސްމުނެވެނި ހަރުދަނާކުރުމަށް ޕްރޮގްރާމްތައް މިގޮތަށް ގެންގޮސް ޤާނޫނީ މަސައްކަތް ގާނޫނީ އިޞްލާޙުކުރުމަށް. އަޅުގަނޑުމެން ހެދޭގޮތް ދިރާސާ ކުރުމުގެ ވަސީލަތްތައް ތައްޔާރުކޮށްދެވިގެން މިނިސްޓްރީން، ކޮންމެ ބަޔަކު ހަމަހަމަ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އަދި ހަމައެއް ނެތް ވާހަކަ. ތަޢާރުފުވި ދައުލަތުން އަޅުގަނޑުމެން ތަނުގައި ރިޢާޔަތް ތަޢާރުފުވި ދައުލަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތާ ޕްރޮގްރާމް އެ ހަމަހަމަ ޤާނޫނުގެ ދަށުގެ ސަރުކާރު ވަރަށް ދިނަ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ގެންދާ ކުރީ ގާނޫނީގޮތުން ކުރުން. އެހެންނަމަވެސް، ގޮތަށް ކުރާ މަސްއޫލިއްޔަތު ނިޒާމުތަކާ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ. އަދި އިޖުރާއާތުގެ ފައިސާގެ ޚަރަދު ބިލު މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުގައި ޚަރަދުކުރުން މި ގޮތަށް ހުރިހާ ބޯޓުން ފެށޭ ބަދަލުކުރުން، މި ހުރަހެއްގަތުމަށް މުއައްސަސާތައް ހުރި ބޮޑު މި ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ހާސިލުކުރުމުގައި ދީފައިވާތީ. ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. ތަޢުލީމީ ދާއިރާ އާއި ސިއްޙީ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ބޭފުޅުންނަށް ޚާއްޞަ ބިނާކުރުމުގައި ކިޔާ މުހިންމު ބައެއްކަން ސަރުކާރަކުން ދެނެގަތީ ފުރަތަމަ ފަހަރު އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، ރައީސް އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙްގެ ސަރުކާރުން އެ ބޭނުންތެރިކަން ޢާންމުކޮށްގެންވާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، އެކަމަށް ޢާންމުކޮށްގެންވާ އެ ބޭނުންތެރިކަން ފާހަގަކޮށް ބޮޑު މިންވަރަކަށް ހަމަޖެހިގެން ދިޔައީ އެވެ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙްގެ ސަރުކާރުގައި. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން މި ދަނީ އެބުރު ގެންނަން ބޭނުންވި ބަދަލުތަކެއް އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، ފެންވަރަކީ އަދި ބަދަލަކާ ގުޅިގެން އެބުރު އެ ސަރުކާރުން ގެންނަން ފެށި ބަދަލުތަކާ ހުއްޓުވާލައިގެން ދަނީ. ތިން އަހަރު ކުރިން ފެށިގެން މި ދިޔައީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މި އިސްކޫލުތަކުގެ ކަނޑައެޅި ހިސާބު ދޭހަވަނީ. އެހެންނަމަވެސް، އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން 569.8 މިލިއަން ރުފިޔާ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ ބައި ބިލިއަން ރުފިޔާގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ. މިޔަން ކިޔައި ޖަމާކުރުމުގެ އެ.ޗް ކަވަރުކުރުވޭނޭތޯ. ކިޔައި ސިއްޙީ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އެ.ޗް މިޔަން ކަވަރުކުރުވޭނޭތޯ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ 569.8 މިލިއަން ރުފިޔާ، ބައި ބިލިއަން ރުފިޔާގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ އެހެންނަމަވެސް، އެކިއެކި ފަރާތްތަކުން މި ފާހަގަ 2024 ވަނަ އަހަރު މިހާރުގެ މި ސަރުކާރުން، ޕީ.އެން.ސީގެ ސަރުކާރުން ރައީސް، ޑރ.މުޙައްމަދު މުޢިއްޒުގެ ސަރުކާރުން މި ބައި ބިލިއަން ރުފިޔާ އެ ބަޖެޓުން އެ.ޗް.ޕީ ދޫކުރި ފައިސާ، ޗާޓަރޑް ފައިސާ ފަދަ ކަންކަމަށް އެ.ޗް.ޕީ ދޫކުރި ފައިސާ ފަދަ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭ ވަރަކަށް ފައިސާ ފަދަ ކަމަށް، އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، ކޮންތާކުން ޚަރަދުކުރެވުނީ ހިސާބުން ޚަރަދުކުރެވޭތޯ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، ކޮންތާކުން މި ސަރުކާރުން ހޯދީ؟ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ ދުނިޔޭގެ އިންޓަރނޭޝަނަލް ސަރަޙައްދުގައި އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، ކޮންތާކުން ހޯދުނީ ބަޖެޓުން. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެމަރޖެންސީ ކޮންތާކުން ހޯދީ ބަޖެޓުން މި ފަހަރު ނަންގަވައިގެން 2024 ވަނަ އަހަރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދު މިހާ ގޯސް ހާލަތަށްގެއި އެއް ކަމަކީ ވިއްކާލެވުން، ބިލްތައްތައް ވިއްކާލެވުން. އެހެންނަމަވެސް އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، އެ ފަރާތް ހަރަދުކުރެއްވި އެންމެ ކަމަކީ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ މަސައްކަތްތެރިން އަޅާނުލައި ބިލިޔަނަށް ވުރެ ގިނަ ކޮށްފައި. މަސައްކަތްތެރިން އަޅާނުލާ ބިލިޔަނާގެ އެ.ޗް.ޕީއަށް ކޮށްފައި. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ 400 މިލިއަން ރުފިޔާ، ކުޅި އަތޮޅުގެ ވާހަކައެއް ނޫން އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ. 400 މިލިއަން ރުފިޔާ އެއީ މިލިއަނަ

އަހަރަށްވުރެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި އަހަރުގެ ބަޖެޓް މިދިޔަ އަހަރަށްވުރެ މި އަހަރުގެ ބަޖެޓް، މަސައްކަތްތެރިން ބަޖެޓް، ދައުލަތުން ޚަރަދުކުރާ މުވައްޒަފުންގެ ބަޖެޓް އިތުރުވި އިންސައްތައަކީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިތުރުވީ އަދަދަކީ 400 މިލިއަން ރުފިޔާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކުޑަ އަދަދެއްގެ ވާހަކައެއް ނޫން މި ދަންނަވަނީއެއް. އެހެންނަމަވެސް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ޚަރަދާ މި ދަނީ ކޮންތާކަށްތޯ؟ މި ޚަރަދާ މި ދަނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެއްވެސް ތަޖުރިބާއެއް ނެތް، އެއްވެސް ތަޢުލީމެއް ނެތް، އެއްވެސް ކަހަލަ ހުނަރެއް ނެތް އެހެންނަމަވެސް، ވަކި ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ މެންބަރު ކަމުގައިވާތީ، ވަކި ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ އެންމެ ފަހަރުގައި ރައްޔިތުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އައްޑޫސިޓީ ކައުންސިލް މުވައްޒަފުންނަށް މި ފައިސާ ހަރަދުކުރައްވަމުން އެ ގެންދަވަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކޮބައިތޯ މަސައްކަތްތެރިންގެ ފައިސާ؟ ކޮބައިތޯ ބިލްޑަރުންގެ އުޖޫރަ؟ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކޮބައިތޯ ބިލްޑަރުންނަށް ދޭންޖެހޭ ހައްޤު އާދެ؟ 12 ގަޑިއިރު، 13 ގަޑިއިރު، 14 ގަޑިއިރު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޖެހިޖެހި މަސައްކަތްކުރަމުން އެބަ ތިއްބަވާ ބައެއް ބިލްޑަރުން. އެހެންނަމަވެސް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އާދެ މި ކޮންފަރެންސް ކުރާނެ. ވަކި ގަޑިއެއް މަސައްކަތްކޮށްފައި ދޭން ބޭނުންކަން ކުރާ އެއްވެސް މަސައްކަތަކުން އެ ބިލްޑަރުންނަކަށް އުޖޫރައެއް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިހާރުއެއް މަސައްކަތެއް ނޫން. މިހާރު އަދި ސަރުކާރުން ކުރާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ހުރީ. އެހެންނަމަވެސް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ސަރުކާރަށް ވެސް އަދި މި ސަރުކާރު ހިންގަވަން ތިއްބެވި އިސް ބިލްޑަރުންނަށް ވެސް މި ދައުލަތަށް އެއްޗެއް ކުރެވިފައި، މިހާރުވެސް އެއްޗެއް ފެނިފައި، ކުރެވިފައި ވާ ކަންކަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެއްޗެއް ފެނިފައި ކުރެވިފައި މިހާރު އެއްޗެއް ކުރެވިފައި ބައެއް ބިލްޑަރުންނަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އޭގެ ވަރަށް ދުރަށް ކަމަކާ ނުވާނެ. އަޅުގަނޑުމެން މި ޢާއްމު ކަމަކީ ހިތާމަޔަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؟ ޤައުމުގެ ބިނާކުރުމަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ތަރައްޤީ ރައްޔިތުން ބިނާކުރާ އެއްޗެއް. މިއަދު ބިލްޑަރުން ރައްޔިތުން ތަރައްޤީއަށް ހުރަސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޤައުމު ބިނާކުރީ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން މި ސަރުކާރަށް އަޅުގަނޑަށް ހިތަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވަރަށް ބޮޑަށް މި ސަރުކާރުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ޤައުމުގެ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުން ހިންގަވަމުން ބިނާކޮށްދީ އަލުން ގެނެސް އެއްޗެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު ބޭނުންވަނީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުރިހަމަ ބޭނުންވަނީ. އެކަމަކު ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭނުންވަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެން މި ދަންނަވަނީ ހަނދާން ކުރަނީ އިންސާފު ބިލްޑަރުން ގެނެސްދޭނެ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެން މި ޤައުމު ހަމަ ތަރައްޤީކޮށް ބިނާކުރަން ހަރަދުކުރެއްވޭނެ، ބިލްޑަރުން ހަރަދުކުރެއްވޭނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަދިވެސް އެބަ ބިނާކުރަން، އަދިވެސް އެބަ އިންސާފުލިބެން ހަމައެކަނި ވެސް ފުރިހަމައަށް ކުރާ ކުރިން ބިނާކުރާ ބާރެއް ދެއްވާނެކަމަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމައެކަނި ވެސް މި ދަންނަވާލަން އަދިވެސް އެބަ އިންސާފުލިބެން ދޭތެރޭގައި މިހާރު ހުރި އޮފީސް ހުރިހާ ދަށުން ކަންތައްތައް ކުރެވޭނެކަމަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް،

ތަކުރާރުކޮށް މި ދަންނަވަނީ. އެ ބޭފުޅުންނަށް ބަހައްޓުވާ ޕީ.ޖީ އެ ބޭފުޅުންނަށް ދެވޭނެ ގޮތް ކަނޑަވަރުކޮށްދެއްވާށެވެ. ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން އޮތީ ހުރާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢ.ރ.އަނާރާ ނަޢީމަށް. އެޖެންޑާކޮށްފައިވާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހުސްވަގުތުތަކުގެ ގޮތް ވެސް ދީގެން. ބާބު 2 ވިސްނުން މި އުޅުނީ. 2 ވިސްނުން ފާހަގަކުރެއްވި ބޭނުންފުޅުވާ ކަމަށް ވަނީ އަޅުގަނޑު އެ ފުރުޞަތުއަރުވާނަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން ހުރާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢ.ރ.އަނާރާ ނަޢީމަށް.

ހުރާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަނާރާ ނަޢީމް ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މިއަދު ތަޢުލީމީ ދާއިރާއާއި ސިއްޙީ ދާއިރާއާ ގުޅޭ ގޮތުން މި ހުށަހެޅިފައިވާ ގަރާރަށް ފާހަގަކުރެއްވި އަޅުގަނޑު ޕާޓީގެ ބޭފުޅުންނަށް ރިސޯޓުތަކުން ޒަކާތުގެ ތަޢުލީމީ ދާއިރާ އަދި ސިއްޙީ ދާއިރާއަށް ވަރަށް މުހިންމު ދެ ދާއިރާ. އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ސަރުކާރުން މި ދެ ދާއިރާއަށް ވަރަށް އިސްކަންދެއްވާތީ އެކަ ޝުކުރު. ހުއްސަކަށް މުވައްޒަފުން ނެގުމުގައި ވެސް ތަޢުލީމީ ދާއިރާއާއި ސިއްޙީ ދާއިރާއަށް ވަރަށް ރަނގަޅު ހެޔޮ ބަދަލުތަކެއް މި ސަރުކާރުން ގެންނަވަމުންދާތީ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. ހަމަ އެހެންމެ ވަޒީފާ ފުރުޞަތު ވެސް ވަރަށް ގިނަ ބަދަލުތަކެއް ފުރުޞަތުތަކެއް ހުޅުވިގެން މި ސަރުކާރުން ކުރަންޖެހޭ ކުރަމުންދާ މަސައްކަތްތަކުގެ ވެސް ފާހަގަކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން މި ދާއިރާތަކާ އަބަދު ވެސް ހުރި ބަދަލުތަކެއް ގެންނަން ގޮވާލަމެވެ. ކުރިއަރުވަމުގެ ދާއިރާ ޑިޖިޓަލްކުރުން ވެސް ތަޢުލީމީ ދާއިރާއަށް ބެހޭ ރަނގަޅު ދަރިވަރުން ދަސްކުރުމުގައި އިތުރަށް އެހީތެރިވެދޭނެ ކަމަށް ގަބޫލުކުރަން. އެހެންމެ އަޅުގަނޑުމެން އަދި ސަރުކާރުން އެކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ފިޔަވަޅު ބޭނުންކުރަނީ. އެއީ ކުރިން ދެތިން އަހަރު ވަރަށް ގިނަ ގޮތުން ބޭނުންކުރުމުން ވެސް، ސްކޫލްތަކުގެ ފުރުޞަތުތައް ވެސް، ރިޔާ ޖެހުމަކީ ޑިޖިޓަލް ވެސް މި ހުރިހާ ކަންތައްތަކެއް ވެސް ކުރިއަށް ގެންދަމުންދާ. އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް އުފާވޭ އެބައޮތް ހަމަ ސިއްޙީ ދާއިރާގައި ވެސް ސިއްޙީ މަރުކަޒުތައް ބިނާކުރުމާއި، ހޮސްޕިޓަލްތައް ބިނާކުރުމާއި، މި ތަންތަން މަރާމާތުކުރުމާއި އަދި ސްޓާފުތައް ވެސް މަރާމާތުކޮށް، ސްޓާފުތައް ބިނާކުރާ މި ކަންތައްތައް ވެސް ހަމަ ވަރަށް ބާރު ސްޕީޑެއްގައި ކުރިއަށްދާތީވެ އަޅުގަނޑު ވަރަށް އުފާކުރަމުން އެބަހުރި ހަމަ މި ސަރުކާރުގައި މި ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންގޮސް ތަޢުލީމީ ދާއިރާއާއި ސިއްޙީ ދާއިރާ ވަރަށް ރަނގަޅު ހާލަތު ބަދަލުވެގެންދާނެ إِنْ شَاءَ ٱللَّٰهُ އަންނަން ކަމަށް. ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ގަރާރު ހުށަހެޅުއްވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް އެދިވަޑައިގެންނެވި ވަރަށް ފުޅާކޮށް މީގެ ބަހުސް ކުރިއަށް ގެންގޮސްދޭން. އެހެންވީމާ، އެ ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ގަސްތުކުރަނީ މި ގަރާރުގެ ބަހުސް ނިންމާލުމަށް ކުރިއަށް ގެންދަން. އާދެ ކުރިން އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލިހެން މިއަދުގެ ކޮމިޓީތަކުގެ މަސައްކަތް ތަރުތީބުކުރެވިފައި ހުރިގޮތް. 9:30 ގައި ފެށިގެން ކުރިއަށް އެބަދޯ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ. 10:30 ގައި އެބަ ދޯ އިންފޮމޭޝަން އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަންސް ޓެކްނޮލޮޖީ ކޮމިޓީ. އަދި 11:00 އަށް ތާވަލުކުރެވިފައި އެބަ އޮތް އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ. 11:00 އަށް ތާވަލުކުރެވިފައި އެބަހުއްޓެ ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ. 11:30 އަށް ތާވަލުކުރެވިފައި އެބަހުއްޓެ ލާމަރުކަޒީ ކޮމިޓީ. 1 ޖަހާއިރު ތާވަލުކުރެވިފައި އެބަހުއްޓެ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ. 1 ޖަހާއިރު އެބަހުއްޓެ އަދި ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ. އެހެންވީމާ، ކޮމިޓީތަކުގެ މަސައްކަތް މިހިރީ ވަރަށް ފުޅާކޮށް ރާވިފަ. އެހެންކަމަކާވެސް، އަޅުގަނޑު ގަސްތުކުރަނީ މިއަދުގެ ޖަލްސާ މިހިސާބުން ނިންމާލައިލަން.

ނިންމުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް އޮންނާނީ 24 ޖޫން 2025 ވާ އަންގާރަ ދުވަހު ހެނދުނު 9:00 ގައި.

والحمد لله رب العالمين މަޖިލިސް ނިމުނީ.